

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Therapie in de manege Paarden tillen mensen over hun beperking

**Brusselse werklozen en
hun koudwatervrees voor
een job in de rand**

**Een toevluchtsoord
om te bekomen van
relatieproblemen**

**MediRand wil
gezondheidszorg in de rand
beter maken**

**FiguranDten
Beeldhouwster Hilde
Van Sumere op zoek naar
de onbestaande perfectie**

© vzw 'de Rand'

In de politieke crisis van de afgelopen weken/maanden viel het nieuws wat tussen de plooiën, maar het voorstel van de Brusselse minister-president Charles Picqué om samen met Vlaanderen en Wallonië een gemeenschappelijk ruimtelijk structuurplan uit te werken, verdient zeker de nodige aandacht.

TEKST Johan Cuppens | FOTO Karel Tomeï

Charles Picqué ziet het groot

Op het internationale colloquium 'De stad van morgen' dat in november van vorig jaar werd gehouden, schetste Charles Picqué de contouren van 'zijn Brussel van morgen'. En het mag duidelijk zijn: hij ziet het groot. De Brusselse minister-president wil met het Vlaamse en het Waalse Gewest rond de tafel gaan zitten om een gemeenschappelijk ruimtelijk structuurplan uit te werken voor een gebied dat 30 tot 35 (of zelfs nog meer) gemeenten rond Brussel zou omvatten. Voor Picqué, die naast minister-president ook burgemeester is van Sint-Gillis, reiken tal van problemen verder dan de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Volgens hem kunnen de afspraken rond een structuurplan een win-winsituatie opleveren; een modieus toverwoord uit het managementjargon waarmee men in feite niets opschiet.

Partners

Op het colloquium stipte Picqué aan dat er een breed debat op gang moet komen over de plaats en rol van Brussel. Hij putte veel inspiratie uit de uiteenzettingen van internationaal vermaarde specialisten. Zoals het idee dat Brussel op het gebied van omvang en vorm (morfologie) perfect in staat moet zijn een internationale roeping te combineren met een prettige leefomgeving, zowel intern als voor de ruime (geografische) omgeving. Vanuit die optiek wil de minister-president Brussel positioneren en aansluiting doen vinden met de andere gewesten om die rol (nog) beter te spelen.

In dat verband spreekt Picqué over het

'economische hinterland' van Brussel of over een wijde agglomeratie of een grootstedelijk (metropolitain) gebied. 'We moeten nadenken over een gemeenschappelijk structuurplan dat dertig tot vijfendertig gemeenten omvat. Het moet gaan om een partnerschap op voet van gelijkheid waarbij iedereen zijn voordeel doet', aldus Picqué die een geïntegreerd beleid tussen de gewesten dringend nodig acht op het gebied van mobiliteit en ruimtelijke ordening.

Opvallend stil

Nieuw is dit denkspoor helemaal niet, maar in de context van een te verwachten/onvermijdelijke staatshervorming, verdient het wel aandacht. Het was alleszins tekenend dat Picqué uitdrukkelijk aanstipte dat 'voor die samenwerking geen institutionele hervormingen nodig zijn'. Sommige ideeën sluiten aan bij de studie *Het nieuwe gezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Rand* die de KULeuven vorige zomer in opdracht van

de federale overheid maakte om een zicht te krijgen op de dynamiek van stadsgewesten in België. In die studie heette het dat het Brussels stadsgewest 62 gemeenten telt in plaats van 19. De krant *La Libre Belgique* pakte toen uit met de kop 'Volgens KUL telt Brussels Gewest 62 gemeenten', daarmee een misleidend en tendentius zootje makend van de term 'gewest' die bestuurlijk en geografisch een heel andere lading dekt.

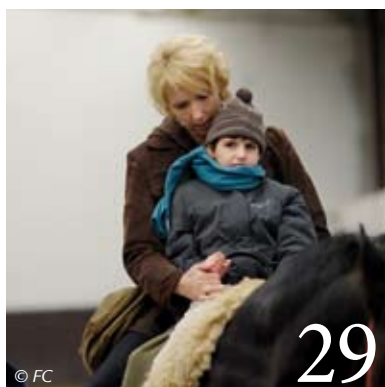
In Vlaanderen bleef het opvallend stil rond de studie van de Leuvense geografen en ook nu weer na de oproep tot samenwerking door de Brusselse minister-president. Op het kabinet van de minister-president werd vorig jaar weliswaar een interne nota gemaakt over de houding van Vlaanderen tegenover Brussel, maar ze rust voorlopig in de laden. Er wordt ook gewerkt aan de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel (vsGB) maar daarover lopen intern de meningen nog uiteen (zie ook *De voorstad groeit*, pag. 31). □

Charles Picqué voit grand

Lors du colloque international 'La ville de demain' qui s'est tenu en novembre de l'année dernière, le Ministre-Président bruxellois Charles Picqué a lancé un appel remarqué aux Régions flamande et wallonne en vue de l'élaboration commune d'un schéma de structure d'aménagement pour un territoire qui comprendrait 30 à 35, voire davantage de communes situées autour de Bruxelles. Il doit s'agir d'un partenariat sur pied d'égalité qui profite à tous, précisait encore Charles Picqué. Il estime qu'il convient de mener d'urgence une politique intégrée dans le domaine de la mobilité et de l'aménagement du territoire. Le Ministre-Président flamand Kris Peeters n'a provisoirement pas encore réagi à l'appel à une collaboration plus étroite.

inhoud

januari 2008 | nr. 01

04 **Brusselse werklozen en hun koudwatervrees voor een job in de rand**

Brusselse werklozen zijn niet zo happig om in de rand te gaan werken. Volgens adjunct directeur-generaal Emile Meert van Actiris, de Brusselse tegenhanger van onze VDAB, is dat vooral te wijten aan 'koudwatervrees'. Er bestaat geen traditie dat Brusselaars buiten hun gewest gaan werken. Daarnaast kennen ze vaak onvoldoende Nederlands en is hun scholingsgraad ontoereikend. Vlaams minister van Werk Frank Vandebroucke en zijn Brusselse collega Benoit Cerehe sloten een overeenkomst om meer Brusselse werklozen aan het werk te krijgen in de rand.

08 **MediRand wil gezondheidszorg in de rand beter maken**

In de rand bestaan al geruime tijd huisartsenkringen die binnen een klein gebied of enkele gemeenten actief zijn. De nieuwe vzw MediRand fungeert als koepel van die afzonderlijke huisartsenkringen. MediRand vertegenwoordigt zo'n 400 huisartsen en wil door meer samenwerking en dialoog de gezondheidszorg in de rand helpen verbeteren.

09 **Een toevluchtsoord om te bekomen van relatieproblemen**

10 **FiguranDten**

Beeldhouwster Hilde Van Sumere (75) uit Beersel maakte zo'n 400 beelden die je niet alleen bij ons maar ook in Duitsland, Italië of China tegenkomt. Die internationale erkenning is geen toeval, want de kunstenaar is altijd op zoek geweest naar perfectie.

12 **Alles wat u altijd al wilde weten over de Vlaamse rand**

22 **Bruegel. Ziener voor alle tijden**

26 **Domein Drie Fonteynen in Vilvoorde**

29 **Paarden tillen mensen over hun beperking**

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder Omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestaurantD
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde Gevoelens

'Bijna een vijfde volwassenen heeft depressie'

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Henry Coenjaerts | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Emile Meert

Brusselse werklozen en hun koudwatervrees voor een job in de rand

Het Brussels Gewest telde eind oktober vorig jaar 95.530 werklozen, waarvan 2/3 maximum lager secundair onderwijs volgden. Eigenlijk dus de gedroomde arbeidsreserve voor de luchthavenregio, die meer dan ooit schreeuwt om arbeidskrachten. Het aantal openstaande vacatures in de regio Zaventem-Vilvoorde was op datzelfde ogenblik immers opgelopen tot 2.200 en in heel Halle-Vilvoorde tot circa 10.000. Vlaanderen en Brussel intensifieerden daarom de afgelopen maanden de samenwerking om meer Brusselse werklozen een job te bezorgen in de rand.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO'S Filip Claessens

In uitvoering van een overeenkomst tussen de drie gewesten wisselen de arbeidsbemiddelingsdiensten VDAB, het Waalse Forem en het Brusselse Actiris (toen nog BGDA) sinds juni 2006 de moeilijk in te vullen vacatures uit. In september vorig jaar kwamen de VDAB en Actiris overeen samen drie Nederlandstalige werkinkels op te richten in het Brussels Gewest, waarvan er momenteel al twee operationeel zijn. Omdat dit onvoldoende bleek om Brusselse werklozen in de rand aan het werk te krijgen, sloten Vlaams minister van Werk Frank Vandenbroucke en zijn Brusselse col-

lega Benoit Cerexhe vorig voorjaar een overeenkomst voor een meer actieve arbeidsbemiddeling die op 1 juli l.l. van start ging.

De VDAB van Halle-Vilvoorde engageerde zich in het kader van deze overeenkomst om op jaarbasis 1000 geselecteerde jobs aan te bieden voor Brusselse werkzoekenden, waarbij men zich voorlopig beperkt tot knelpuntberoepen zoals laders-lossers, schoonmakers, magazijniers en horecapersoneel. De VDAB neemt contact op met de bedrijven voor de nodige informatie en Actiris selecteert per vacature gemiddeld 6 geschikte werkzoekenden. Beide diensten organiseren vervolgens

samen met de bedrijven en de werkzoekenden zgn. 'jobdates'. In uitvoering van de vermelde overeenkomst houden zich momenteel vier Actiris-consulenten specifiek bezig met het toeleiden van de Brusselse werkzoekenden naar een job in de Vlaamse rand.

Te hoge jobvereisten

De Brusselse werkloosheid is een complexe zaak. Het groot aantal Brusselse werklozen is volgens adjunct-directeur-generaal Emile Meert van Actiris het gevolg van de grote discrepantie tussen de jobvereisten in het Brussels - 'meer dan de helft van de mensen die hier werken hebben een diploma hoger onderwijs' - en het profiel van de werkzoekenden - 'twee op drie hebben slechts een diploma lager middelbaar onderwijs'. 'Vooral de jeugdwerkloosheid is hoog. Het gaat in veel gevallen om allochtone jongeren die vaak worden gediscrimineerd bij een sollicitatie', aldus Meert. In totaal is 26 procent van alle Brusselse werkzoekenden van vreemde origine. Ook de taalkennis vormt een probleem. Amper 5 procent van de werklozen kent Nederlands, terwijl voor 45 procent van de vacatures kennis van een tweede taal wordt gevraagd. Meert wijst er ook op dat Actiris te weinig middelen heeft om werklozen te begeleiden. 'Wij hebben 1 consultant voor 348 werkzoekenden, tegenover de VDAB 1 voor 150.'

Katia Grosemans

Dat Brusselse werkzoekenden niet zo happig zijn om in de Vlaamse rand te gaan werken, is volgens Meert vooreerst het gevolg van 'koudwatervrees'. 'Er bestaat geen traditie dat Brusselaars buiten hun gewest gaan werken. Daarnaast is er het feit dat ze vaak onvoldoende Nederlands kennen. Bovenop de ontoereikende scholingsgraad stelt ook de mobiliteit een probleem', stipt Meert nog aan. Vakbondssecretaris Hendrik Vermeersch (BBTK) gelooft niet dat de inhoud en verloning van de jobs in de rand een rol spelen in de geringe interesse van Brusselse werkzoekenden. 'Ik denk wel dat te weinig bedrijven in de rand een tweetalige cultuur hebben om deze Brusselse werkzoekenden op te vangen. Ook het openbaar vervoer tussen de hoofdstad en de luchthavenregio is niet goed', vindt Vermeersch.

Aangepaste opleidingen en beter vervoer

Zowel de VDAB als Actiris leveren inspanningen om iets te doen aan het taalprobleem. Zo voerde Actiris taalcheques in voor werklozen jonger dan 30 waarmee die een taalopleiding kunnen volgen in het Nederlands, Frans, Duits of Engels die voorbereidt op het voeren van een sollicitatiegesprek of op het afleggen van een taalexamen. Naast een aanbod van taalopleidingen op de werkvloer in bedrijven in de rand, organiseert de VDAB taalopleidingen om de professionele inschakeling van Brusselse werkzoekenden te bevorderen. Het gaat hierbij om cursussen zoals technisch Nederlands Horeca en dergelijke. 'Wij proberen de werkgevers in de rand er ook toe aan te zetten niet méér taaleisen te stellen dan de job vereist', aldus Emile Meert.

Wat de mobiliteit betreft plant De Lijn Vlaams-Brabant tegen 2009 liefst 13 nieuwe lijnen naar de luchthavenregio in het kader

van het Vlaamse START-plan (Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling voor de luchthavenregio). Daarvan zijn er thans al 10 operationeel waarvan eentje vanuit Brussel-Noord (lijn 272). Op weekdays maken momenteel gemiddeld 1.975 reizigers gebruik van deze lijn. Er is echter meer nodig. 'Wat Brussel betreft zijn we nog maar in een beginstadium. Er zijn al contacten met de MIVB om te zien of er geen oplossingen gevonden kunnen worden', aldus Meert. Ook Katia Grosemans van de VDAB Halle-Vilvoorde stelt dat haar organisatie bezig is de knelpunten inzake mobiliteit in kaart te brengen om deze voor te leggen aan De Lijn en de NMBS. Paul Hegge, directeur van VOKA-Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde, wil dat ook bedrijven initiatieven nemen op vlak van gemeenschappelijk vervoer.

Om het probleem van de lagere scholing aan te pakken worden er diverse initiatieven genomen. Zo organiseert de VDAB opleidingen in Brussel voor beroepen zoals vrachtwagenchauffeur, bouw, taxichauffeur ... Er worden ook nieuwe opleidingen gepland voor beroepen waarvoor in de rand te weinig kandidaten zijn. Zo worden Brusselse werkzoekende chauffeurs gescreend die mits een korte opleiding voor vrachtwagenchauffeur in aanmerking kunnen komen voor een job. En voor een aantal werkzoekenden die een opleiding volgden bij Bruxelles Formation wordt in de rand gezocht naar stageplaatsen. Alhoewel er nog weinig cijfers bekend zijn over het resultaat dat deze acties de afgelopen maanden hebben opgeleverd, staan de betrokken instanties tot nog toe positief ten aanzien van de gang van zaken. 'Bij deze nieuwe samenwerking is het nog een beetje aftasten om alles beter te stroomlijnen, maar het is duidelijk dat dit zijn vruchten begint af te werpen', aldus Emile Meert. Ook Katia Grosemans is heel tevreden met de opkomst tot dusver van de Brusselse werkzoekenden op de jobdates. Tegen juni van dit jaar stelt Vlaams minister van Werk Vandenbroucke

een gedetailleerd monitoringsinstrument in het vooruitzicht om de resultaten van de verschillende tewerkstellingsinitiatieven op de voet te volgen.

Nefaste gevolgen voor regionalisering

Ook VOKA-Kamer Halle-Vilvoorde heeft plannen voor de toekomst. 'We zijn al een drietal jaren vragende partij voor een actief beleid om Brusselse werkzoekenden naar jobs in de rand te leiden en zijn dan ook blij met het akkoord tussen Vandenbroucke en Cerexhe. VOKA heeft vorig najaar in Zaventem samen met de lokale werkwinkel een grote jobbeurs georganiseerd waar 90 bedrijven meer dan 1.500 openstaande jobs aanboden. De resultaten daarvan zijn nog niet bekend. In maart willen we in samenwerking met VOKA-Brussel een grote jobbeurs organiseren op de luchthaven van Zaventem en we gaan hiervoor vooral in het Brusselse campagne voeren', aldus directeur Paul Hegge. Om meer Brusselse werkzoekenden naar de rand te krijgen moet er volgens Hegge overigens ook opgetreden worden tegen het zwartwerk in de hoofdstad.

Volgens vakbondsman Hendrik Vermeersch van BBTK bewijst dit dossier ook hoe nefast de regionalisering kan zijn voor het voeren van een efficiënt arbeidsmarktbeleid. 'De opdeling VDAB-Actiris en de moeizame totstandkoming van samenwerking tussen beide organisaties bewijst ten overvloede dat dit een slechte zaak was. Een verdere opdeling van het tewerkstellingsbeleid zou de situatie alleen nog maar verergeren. Het zal in de toekomst zijn zoals met de vliegtuigen die over Vlaanderen, Brussel en Wallonië vliegen en hierbij drie verschillende geluidsnormen moeten respecteren. Het behoud van de Europese DHL-hub in Zaventem had voor vele Brusselse werkzoekenden een oplossing kunnen zijn, maar drie jaar geleden toen hierover beslist moest worden, hadden de politieke partijen alleen oog voor de noden van hun eigen regio', aldus Vermeersch. □

Jobs in the Vlaamse rand fail to tempt Brussels unemployed

Finding jobs in the Vlaamse rand for unemployed people living in Brussels is the theme of a campaign the Flemish and Brussels authorities have been stepping up in recent months. 'Citizens of Brussels are not accustomed to working outside their own district. And their Dutch is often not good enough. Apart from the question of low educational qualifications, mobility also presents a problem', says Emile Meert from the Brussels employment service Actiris. Both the Flemish Service for Vocational Training and Employment and Actiris are now trying to address the language and low skills issues by organising various types of training programmes. A few new bus routes from Brussels to the airport district should help to improve mobility.

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

RandKrant op cd

Voor mensen met een leeshandicap is RandKrant vanaf dit nummer gratis beschikbaar op cd. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met de vzw Progebraille-Helen Keller (tel. 02- 466 94 40) of met de redactie van RandKrant.

Twee nieuwe START-buslijnen

ZAVENTEM Vervoermaatschappij De Lijn introduceerde eind vorig jaar één nieuwe en twee vernieuwde START-buslijnen. START staat voor het Strategisch Actieplan voor Re-conversie en Tewerkstelling dat onder meer de bereikbaarheid van de luchthavenregio moet verbeteren. De nieuwe lijn 659 doet het metrostation Roodebeek, de bedrijvzones Zaventem Noord en Corporate Village en Zaventem Luchthaven en Cargo aan. De vernieuwde lijn 272 fase 1 rijdt van Bonheiden over Keerbergen, Haacht en Cargo naar Zaventem Luchthaven. Lijn 272 fase 2 vertrekt in Brussel en gaat via Schaarbeek, Evere en Keiberg naar de luchthaven. De voorbije jaren werden al tien START-buslijnen ingelegd vanuit de Vlaamse rand naar de luchthavenregio. Ze worden dagelijks door meer dan 14.000 mensen gebruikt.

TD

Café Combinne doet het goed

SINT-GENESIUS-RODE – LINKEBEEK Het multiculturele praatcafé Café Combinne van het sociaal-cultureel vormingscentrum Archèduc breidt wegens groot succes verder uit. 'Café Combinne biedt Nederlands- en anderstaligen de kans om met elkaar in contact te komen. De anderstaligen kunnen zo op een informele manier Nederlands leren, terwijl de Nederlandstaligen iets opsteken van andere culturen', legt Kurt Jacobs van Archèduc uit. 'Het concept slaat blijkbaar aan en daarom proberen we er zoveel mogelijk gemeenten in de rand mee te bereiken.' Zo

strijkt Café Combinne sinds kort ook naar Sint-Genesius-Rode en Linkebeek. In Rode kun je elke woensdagavond van 19.30 u. tot 22.00 u. terecht in de petanqueclub aan de Kwadeplas. In Linkebeek is er elke dinsdagavond een bijeenkomst in het café van gemeenschapscentrum de Moelie. Wie er niet bij kan zijn, kan sinds kort ook terecht op de website www.cafecombine.be. Zo krijgen Nederlands- en anderstaligen in de rand nu ook via het internet de kans om met elkaar te praten.

TD

© FC

Opgeruimd staat netjes

MERCHTEM In Merchtem ruimen tientallen vrijwilligers één keer per maand hun eigen straat op. Ze hopen op die manier hun gemeente wat netter te maken en tegelijk de inwoners te sensibiliseren rond zwerfvuil. 'Alles begon vijf jaar geleden, toen we een grote eenmalige zwerfvuilactie organiseerden. Iedereen was toen erg enthousiast over het resultaat en dus hebben we besloten om door te gaan', vertelt Diane Van den Wijngaerde, die met het initiatief startte. 'Iedere vrijwilliger neemt één keer per maand zijn straat onder handen. Langere straten worden zo opgedeeld dat iedereen maximaal 1 uur werk

heeft. De gemeente stelt gratis vuilniszakken ter beschikking en zorgt ook voor een verzekering voor de vrijwilligers die opruimen. We krijgen ook de medewerking van heel wat scholen in Merchtem. Dankzij onze actie wordt een flink deel van Merchtem één keer per maand grondig opgeruimd. Hoe meer mensen er meedoen, hoe properder onze gemeente wordt!'

TD

Voor meer info over de maandelijkse opruimactie in Merchtem, kun je terecht bij Diane Van den Wijngaerde op het nummer 052-37 20 38 of via e-mail: dianevdw@telenet.be.

Wegwijs in Watersite

VILVOORDE Het infopunt van het Vilvoordse stadsvernieuingsproject Watersite heeft een driedimensionale voorstelling ontwikkeld om geïnteresseerden wegwijs te maken in de plannen die voor dit gebied werden uitgetekend. 'Je kunt aan de hand van computerbeelden de hele projectzone vanuit een helikopterzicht bekijken', vertelt projectmanager Rik Platteau. 'Maar je kunt ook een virtuele wandeling maken door het KanaalPark, of de ontwerpen vanuit verschillende standpunten bekijken.' Voor alle duidelijkheid krijgen de bezoekers van het infopunt ook een brochure met alle informatie over het project. De

Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij OVAM is intussen gestart met de sanering van de grond van het terrein van het vroegere kachelbedrijf Peeters-Buelens. Daarna begint Aquafin met de volgende fase van de Zennecollector tussen de Trawoolstraat en de Havenstraat, waardoor het afvalwater van 50.000 mensen niet langer meer rechtstreeks in de Zenne terecht komt.

TD

Het infopunt over het Watersite-project vind je in de Vuurkruisenlaan 1 in Vilvoorde, tel. 02-251 61 46.

Het infopunt is elke werkdag open van 10.00 tot 12.00 u.

Palliatieve zorg kan niet zonder vrijwilligers

WEMMEL Topaz, het dagcentrum voor palliatieve zorg in Wemmel dat dit jaar 10 jaar bestaat, is op zoek naar vrijwilligers. 'Onze vrijwilligers zijn de steunpilaar van onze palliatieve zorg, zonder hen redden we het niet', zegt Wim Distelmans, diensthoofd van Topaz. 'Beroepservaring hoeven de vrijwilligers niet te hebben. We zijn op zoek naar mensen met voldoende emotionele draagkracht en humor, die zich minstens vier uur per week kunnen vrijmaken.' De opleiding voor nieuwe kandidaat-vrijwilligers start op 18 januari. Tijdens het verjaardagsfeestje ter gelegenheid van 10 jaar Topaz in november l.l., hield diensthoofd Wim Distelmans nog maar eens een pleidooi voor meer aandacht

en geld voor de palliatieve zorgcentra. De boodschap viel alvast niet in dovemansoren bij de provincie Vlaams-Brabant. 'We hebben besloten Topaz een subsidie toe te kennen van 50.000 euro. We vinden dit een erg waardevol initiatief dat financiële steun verdient. Het gaat niet om een structurele subsidie, maar vooral om een signaal naar de Vlaamse overheid dat het tijd wordt dat ze haar verantwoordelijkheid in deze materie neemt', zegt Karin Jiroflee, gedeputeerde voor gezondheid.

TD

Wie als vrijwilliger aan de slag wil bij Topaz in Wemmel, kan zich melden via e-mail: topazvub@skynet.be of via telefoon 02-456 82 02.

Milieuprijs voor Leeuwse fietsagenten

SINT-PIETERS-LEEUEW De politie van Sint-Pieters-Leeuw is voor haar inspanningen voor het milieu beloond met de Move for Climate-award. Move for Climate is een project dat bedrijven in de kijker wil zetten die zich inspannen voor een milieuvriendelijke mobiliteit. De bedrijven in kwestie proberen efficiënt om te gaan met energie en brandstof en zo de CO₂-uitstoot te verminderen. De Move for Climate-award ging

naar de Leeuwse politie omdat die als overheidsdienst het goede voorbeeld geeft aan de bevolking. 'De Leeuwse politieagenten gaan zo vaak mogelijk met de fiets de baan op', legt korpschef Marc Crispel uit. 'Voor ons is de prijs een erkenning voor het werk dat we de voorbije jaren leverden op het vlak van milieubewustzijn en we willen ook in de toekomst ons steentje blijven bijdragen.'

TD

Oud Nieuws

De paretters van Beersel

Beersel is bekend om zijn waterkasteel, om zijn Brusselse kaas en om zijn *paretters*. Voor de spotnaam *paretters* bestaan uiteenlopende verklaringen.

Constant Theys uit Sint-Genesius-Rode schreef daarover: 'Aanverwant met de landbouw bloeit in Beersel de handel in boter en kaas. De zelfgewonnen of opgekochte boter wordt er gemengd en toebereid, vooral voor de Brusselse markten. Bij de folkloristen hebben de Beerselaars verschillende spotnamen, zoals *Keesboeren*, omdat ze op grote schaal de vermaarde Brusselse zachte kaas vervaardigen, of nog *Boterstoters*, omdat ze veel boter op de Brusselsche markten leveren.' Isidoor Teirlinck die een geschiedenis schreef van het dorp, noemt die van Beersel *parettersen*, d.i. boterbereiders, boterverkopers. Het woord *paretter* werd daarbij in verband gebracht met het Franse werkwoord *apprêter*, klaarmaken voor verder gebruik, of nog het Franse *baratter*, d.i. boter karnen.

De oorspronkelijke betekenis van *paretter* heeft echter niets met boterverwerker te maken. *Paret*, uitgesproken parret (met de klemtoon op ret) is verwant met ons woordje pret, plezier, en prat 'prat gaan op' en daaruit *prettemaker*, *parettemaker* in de betekenis van pronker en met praten, babbelen, op zijn beurt verwant met part, zoals in de uitdrukking 'iets dat je parten speelt', in moeilijkheden brengt, hindert. Verder 'paretten hebben', kuren hebben en 'perrewetten maken', kromme sprongen maken, zich belachelijk gedragen. Een *parette(n)maker* is dan een opschepper, een windmaker, iemand die zich beter waant. In West-Brabant en het aangrenzende Oost-Vlaanderen kennen we bovendien ook de uitdrukking 'wat voor een fier prèt, predde is dat', wat voor een opschepperige, gemene vrouw is dat?

Spotnamen voor de inwoners van gemeenten kunnen in het algemeen worden teruggebracht tot het misprijzende scheldwoord 'boeren' dat door een naburig dorp wordt gebruikt omdat de mensen zich daar verheven voelen boven de dorpingen van elders, en 'heren', het voor de handliggende antwoord van de 'boeren' op het aanstellerige gedrag van hun verwaande burens.

De Beerselenaars wonen tussen de *bezembinders* van Sint-Genesius-Rode, de *bosuijen* van Dworp, de *aardslokkers* van Buizingen en de *melkboeren* van Drogenbos. Niet te verwonderen dus dat die aan de Beerselaars 'met hun 'sjieke' heren in het waterkasteel' de spotnaam *paretters*, opscheppers, grootdoeners gaven.

Jaak Ockeleij

In de rand bestaan al geruime tijd huisartsenkringen die binnen een relatief klein gebied of enkele gemeenten actief zijn. De nieuwe vzw MediRand wil vanaf nu als koepelorganisatie fungeren voor die afzonderlijke huisartsenkringen. MediRand wil door meer samenwerking en dialoog de gezondheidszorg in de rand helpen verbeteren.

TEKST Marleen Teugels | FOTO Artsenkrant

MediRand wil gezondheidszorg in de rand beter maken

De vzw MediRand is alvast representatief voor heel de rand. De huisartsenkringen die het initiatief steunen, zijn HANRO (Vilvoorde en omstreken), ZHORG (Zaventem en deelgemeenten), Artsenkring Halle en omgeving, HAK Pajottenland, Huisartsenkring Tervuren, MEDIWOK (Kraainem en Wezembeek-Oppem) en HAHO (Hoeilaart en Overijse). Samen vertegenwoordigen ze ruim 400 huisartsen.

Eerstelijnsgezondheidszorg primeert

Volgens dr. Jean-Paul Pierreux, de voorzitter van MediRand, is de rand op het vlak van gezondheidszorg moeilijk te vergelijken met de rest van Vlaanderen en dat heeft veel te maken met de nabijheid van Brussel waar duidelijk een andere gezondheidsaanpak geldt. Hij geeft een voorbeeld: 'Veel inwoners van de rand zoeken geneeskundige zorg in Brussel. Als huisartsen in de rand zijn wij niet gewonnen voor het Brusselse gezondheidsmodel waarin het ziekenhuis centraal staat. Meer dan 30 procent van de Brusselaars heeft geen eigen huisarts en zoekt rechtstreeks hulp in het ziekenhuis voor om het even welke aandoening. Wij zien meer heil in een gezondheidszorgmodel met de huisarts als spilfiguur. Als de eerstelijnsgezondheidszorg via MediRand beter wordt georganiseerd, kunnen we de patiënt ook doeltreffender

in zijn persoonlijke zorgvragen ondersteunen, wat in een ziekenhuis doorgaans niet het geval is. Alleen op die manier kunnen we een kwalitatief hoogstaande en betaalbare gezondheidszorg blijven garanderen in de rand. MediRand richt zich daarbij overigens niet uitsluitend op de huisartsen. We sleutelen ook aan een betere samenwerking tussen

'Op het vlak van gezondheidszorg is de rand moeilijk te vergelijken met de rest van Vlaanderen'

de verschillende partners in de eerstelijnsgezondheidszorg in de regio, zoals verpleegkundigen en kinesisten.'

Overleg komt iedereen ten goede

Veel van wat er in het verleden is fout gelopen in de gezondheidszorg heeft te maken met belangenconflicten en een uiteenlopende visie op de juiste aanpak. MediRand heeft de ambitie om hiermee komaf te maken. De organisatie wil tot een betere samenwerking komen tussen iedereen in de rand en in Brussel die bezig is met gezondheidszorg, 'uitgaande van ieders eigenheid maar met het oog op de vele gemeenschappelijke problemen en vragen', luidt het in de doelstellingen van de vzw

MediRand. Zo wordt er onder meer concreet gestreefd naar rechtstreeks overleg met de Brusselse ziekenhuizen om de belangen van de bewoners van de rand die daar worden opgenomen, beter te behartigen. En daarbij gaat het niet alleen over de kwaliteit van de zorg, maar ook over het respect voor de taal van de patiënt als belangrijk zorgelement.

MediRand beschouwt zich uiteraard als bevoorrechte gesprekspartner van Zorgnet in Brussel, de organisatie die in de hoofdstad alle Nederlandstalige zorgverstrekkers in kaart brengt. Sinds begin januari is er trouwens een databank operationeel met alle mogelijke gegevens over de Nederlandssprekende eerstelijnszorgverleners in Brussel. Deze databank kan worden geraadpleegd op de website www.zorgzoeker.be en via het telefoonnummer 1700 van de Vlaamse infolijn.

In de rand wil MediRand gaan fungeren als overlegplatform en bevoorrechte gesprekspartner tussen de gezondheidszorgers enerzijds en de overheid en andere organisaties op het vlak van de gezondheidszorg anderzijds. MediRand vraagt dan ook een erkenning als overlegpartner en wil op elk niveau betrokken worden bij het gezondheidsbeleid in de rand. Daarover en over de financiering van de organisatie worden momenteel gesprekken gevoerd met Vlaams minister Frank Vandenbroucke die bevoegd is voor de rand. □

Het voormalige klooster in de Oppemstraat in Wolvertem heet tegenwoordig Huize Vivo. Mensen met relatieproblemen kunnen er voor een tijdje een kamer of studio huren. 'Onze bedoeling is het gemoed van onze huurders tot rust te brengen', zegt initiatiefneemster Christine Vancouillie. RandKrant vroeg haar om meer uitleg.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Kris Mouchaers

Christine Vancouillie

Huize Vivo in Wolvertem

Uniek toevluchtsoord om te bekomen van relatieproblemen

We zijn zowat drie jaar geleden gestart met Huize Vivo en al van bij het begin bleek ons concept een succes. We moeten vaak mensen weigeren omdat we volgeboekt zijn', legt psychotherapeute Christine Vancouillie uit. 'Mensen met relatieproblemen kunnen bij ons een kamer of een studio huren tegen democratische prijzen. Wij bieden hen rust, privacy en geborgenheid. Wie dat wil, kan ook professionele therapeutische begeleiding krijgen. Omdat veel van onze klanten verwikkeld zijn in een echtscheiding, bieden we ook juridisch advies aan. De meesten blijven hier enkele maanden; iedereen beslist voor zichzelf wanneer hij of zij hier vertrekt. Huize Vivo is immers geen instelling of vluchthuis. We weigeren in ieder geval mensen met een psychiatrische achtergrond en ook alcohol-, medicatie- en drugverslaafden.'

Steun

'Het concept van Huize Vivo is uniek in ons land', vertelt Christine Vancouillie. 'Het vertrekt ook vanuit mijn eigen verhaal. Ik heb zelf een scheiding achter de rug die gepaard ging met heel wat emotionele pijn. Als de relatie met je partner niet meer werkt, wil je eigenlijk weg om letterlijk en figuurlijk wat afstand te kunnen nemen. Dat is niet gemakkelijk als je samenwoont en kinderen hebt. Toen ik dat allemaal zelf meemaakte, is de idee gerijpt om

met dit huis te beginnen.' Huize Vivo telt 15 ingerichte kamers en studio's met een eigen badkamer. Voor een kamer betaal je maandelijks 310 euro, kosten inbegrepen. Een studio kost 420 euro per maand. 'Mensen kunnen hier minstens drie maanden en maximaal één jaar verblijven. In Huize Vivo zijn ook een aantal gemeenschappelijke ruimten zoals een keuken en een salon. Op die manier kan wie dat wil in

'We willen mensen helpen om de juiste beslissing te nemen in verband met hun relatie'

contact komen met andere bewoners. Elke maand breng ik iedereen samen, drinken we een glas en wordt er gepraat. Onze bewoners hebben veel steun aan elkaar. Hun leeftijd varieert van 30 tot bijna 70 jaar, maar ze zitten uiteindelijk allemaal in hetzelfde schuitje. Spijtig genoeg rust er nog altijd een soort taboe op relatieproblemen en echtscheidingen. In Huize Vivo is daar geen sprake van en dat waarderen de mensen', aldus Christine Vancouillie.

Verrassend

'Onze bedoeling is uiteindelijk om de mensen de kans te geven tot zichzelf te komen en hun leven opnieuw in handen te nemen. We zijn zeker geen 'heart break hotel' of 'echtscheidingshotel'. We willen mensen helpen om de juiste beslissing te nemen in verband met hun relatie. Voor sommigen is dat een scheiding

maar voor anderen niet. Er gebeuren hier soms verrassende dingen. Een tijdje geleden bemiddelde ik bij de scheiding van een koppel. Een belangrijk onderdeel van zo'n bemiddeling is om mensen opnieuw met mekaar te laten praten en vooral naar elkaar te leren luisteren. Die bemiddeling is uitgedraaid op een hernieuwde relatie tussen de twee partners, omdat bleek dat het water eigenlijk niet

zo diep was als ze allebei dachten. Soms loopt het heel anders. In bepaalde gevallen is het van bij het begin duidelijk dat een relatie echt niet meer werkt en dan proberen we samen naar een oplossing te zoeken. Voor bepaalde mensen is een breuk de enige uitkomst, maar voor anderen kan dat een andere relatievorm zijn. Uiteindelijk zijn er evenveel relatievormen als er relaties zijn. Iedereen moet voor zichzelf uitmaken wat voor hem of haar het beste werkt. Onze taak is mensen daarbij te helpen en dat lukt ons tot nu toe aardig', besluit Christine Vancouillie. □

Info

Meer informatie over Huize Vivo vind je op www.huizevivo.be of bij Christine Vancouillie op het telefoonnummer 0475-72 85 62.

Beeldhouwster Hilde Van Sumere

op zoek naar de onbestaande

De abstract-geometrische beelden van Hilde Van Sumere (75) uit Beersel staan niet alleen in België, je komt ze ook tegen in Duitsland, Italië, China ... Die internationale erkenning is geen toeval, want de kunstenaar is altijd op zoek geweest naar perfectie. Haar oeuvre telt meer dan 400 beelden, een titanenwerk, vooral omdat ze het als vrouw aanvankelijk niet gemakkelijk had bij haar keuze om kunstenaar te worden.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Voor een jong meisje was het kort na de tweede wereldoorlog geen voor de hand liggende zaak om de artistieke toer op te gaan. Hilde Van Sumere – ondertussen ereburger van Beersel – bewijst dat al heel haar leven. De tegenkating van haar ouders weerhield er haar aanvankelijk van om naar de academie te gaan. De drang om kunst te maken minderde in de loop van de jaren evenwel niet. 'Ik heb altijd al graag getekend en geboetseerd, maar van een echt goede voorbereiding op de academie was geen sprake. Nu volgen kinderen allerhande interessante vrije ateliers waarin ze hun talenten kunnen botvieren en ontwikkelen. Dat bestond in mijn jeugd allemaal nog niet. Na jarenlang aarzelen heb ik me uiteindelijk toch stiekem voor de academie ingeschreven. Dat was in 1959 en ik was toen al 24. Ik volgde er elke dag de avondlessen van 6 tot 9. Dagonderwijs kon niet, want ik moest mijn brood verdienen en zorgen voor mijn moeder.' Eenmaal ingeschreven, biechtte Hilde Van Sumere op wat ze had gedaan en toen was er geen weg terug. 'Na het werk holde ik naar de bus, van de bus naar de trein, van de trein naar de academie en na de lessen moest ik me reppen om de laatste trein naar huis in het Zuid-Station te halen. Je moest echt gedreven zijn om dat tempo vol te houden. Er waren er veel die ermee begonnen, maar op het eind van het jaar bleven we maar met enkelen over.'

Blijven boeien

In de jaren 50 maakte keramiek furore aan de academies. Ook Hilde Van Sumere voelde zich tot die kunstvorm aangetrokken. Zo

kwam ze terecht in het atelier van Jacques Moeschal, die haar in contact bracht met steen en beeldhouwen. 'Eerst wou ik alleen maar wat boetseren, zonder de pretentie dat ik ooit grote beelden zou maken. Helaas is uit die eerste periode niets meer overgebleven. Ik heb veel stukken weggegeven of ze zijn gebroken, zoals een grote schaal die de pastoor hier een tijd lang als doopvont heeft gebruikt. Tot iemand er een deur tegen open gooide en ze in scherven lag! Ik heb lang gedacht om een nieuwe te maken, maar het is er nooit van gekomen.' Gelukkig zijn haar beelden een langer leven beschoren. Dicht bij haar huis, op de rotonde bovenaan de Hoogstraat in Beersel, staat bijvoorbeeld haar *Vredespoort*. Een monumentaal beeld dat er vanuit elk perspectief anders uitziet. 'Dat effect beoog ik met al mijn beelden. Een beeld mag in mijn ogen geen uitgesproken voor- of achterkant hebben. Het moet blijven boeien bij elke stap die je eromheen zet, en in al zijn dimensies evenveel aanspreken.' Vandaar dat haar kleinere beelden meestal op een draaibaar voetstuk staan en dat beelden

zoals de *Vredespoort* zich zo fantastisch lenen om op een rotonde te pronken. 'Het gemeentebestuur van Beersel vroeg me een beeld te ontwerpen voor op een van de rotondes en wilde weten of ik een voorkeur had voor de plaats waar het zou komen. Dus heb ik een plek zo dicht mogelijk bij mijn huis gevraagd, om het zelf nog vaak te kunnen zien. Elke keer als ik er passeer, loop ik eromheen om te kijken of het nog goed is; of de verhoudingen nog kloppen.' Tot nu heeft het beeld haar nooit teleurgesteld!

Op zoek naar perfectie

Menselijke of dierlijke vormen, bomen of planten zul je in het werk van Hilde Van Sumere niet terugvinden. 'Figuratieve vormen hebben me nooit geïnteresseerd.' Ze kiest voor abstracte, geometrische beelden. De cirkel, het vierkant en de driehoek zijn prominent in haar oeuvre aanwezig. 'In de academie gaf Moeschal ons de opdracht om vormen te maken die uit onszelf ontsproten. Kopiëren hebben we er nooit gedaan. De inspiratie moest altijd uit jezelf komen.' Met haar abstracten gaat de kunstenaar telkens op zoek naar schoonheid. 'Schoonheid, evenwicht en harmonie was wat ik wou weergeven en voor mij lukte dat het best door te werken met heel strakke vormen.' Het bleek een continue zoektocht naar de perfectie, hoewel de kunstenaar heel nuchter opmerkt dat perfectie in deze wereld niet bestaat. 'Maar in mijn werk ben ik wel perfectionistisch', legt ze uit. 'Een rechte lijn moet volmaakt recht zijn. Als er deuken in zitten, verdwijnt alle spanning uit je beeld. Een cirkel moet volledig rond en gaaf zijn. Die discipline moet je erin houden als je wil

La sculptrice Hilde Van Sumere

Peu après la Seconde Guerre mondiale, une formation artistique n'allait pas de soi pour une jeune fille. Hilde Van Sumere, originaire de Beersel, s'est pourtant inscrite à des cours du soir à l'Académie des Beaux-arts de Bruxelles à l'insu de ses proches. Plus tard, elle s'est spécialisée dans la sculpture géométrique abstraite, laissant une place prépondérante au cercle, au carré et au triangle. L'une de ses œuvres les plus connues est la '*Vredespoort*' (Porte de la Paix), occupant le rond-point de la Hoogstraat à Beersel. 'Une œuvre doit évoluer en fonction de la perspective sous laquelle on l'aborde. Elle doit continuer à fasciner, pas après pas.' A 75 ans, l'artiste se dit très satisfaite de son œuvre, qui comprend plus de 400 sculptures.

perfectie

slagen in je werk: je moet zelf die gedrevenheid behouden en de mensen die je helpen blijven motiveren om hetzelfde te doen.' De grote, monumentale beelden zijn het leukst om te maken. 'Een beeldhouwer vraagt niet beter dan zulke werken te maken. Ze springen in het oog, stralen kracht uit, ze leven in de ruimte. Als je als kunstenaar om zo'n werk heen loopt, en je merkt dat het met elke stap blijft veranderen en verrassen, dan weet je dat je geslaagd bent en dat geeft een enorm goed gevoel.' Niet elk beeld is echter geschikt om uit te vergroten, legt Hilde Van Sumere uit. 'Je moet je de potentiële monumentaliteit van een beeld kunnen voorstellen. Als je dat kunt, merk je zelfs aan een beeldje van 5 centimeter hoog of het genoeg kracht bezit om honderd keer of meer groter te worden.'

Diep geworteld

Ook in haar leefomgeving vindt Hilde Van Sumere schoonheid erg belangrijk. 'Ik kan niet leven met lelijke dingen om me heen. Ik zal bijvoorbeeld nooit schilderijen van verhakkelde lichamen of andere getormenteerde vormen in huis halen.' In haar woonkamer hangen een aantal schilderwerken en staan de beelden die ze voor zichzelf gehouden heeft. Harmonie alom. 'Ik heb ze geruild met bevriende kunstenaars: zij gaven een schilderij, ik een beeld. Nu ruil ik niet meer. Ik vind wat er staat en hangt goed zoals het is.' Dat was ooit anders. Hilde Van Sumere heeft haar ouderlijk huis meer dan eens volledig op zijn kop gezet. 'Ik ben geboren en getogen in dit huis, maar heb het wel helemaal verbouwd. De buitenmuren zijn het enige wat nog overblijft van de originele architectuur. Ik vond het normaal om in dit huis te blijven wonen. Ik ben niet iemand die om de haverklap van stek wil veranderen. Ik ben hier diep geworteld als een boom. Ik reis graag, zowel voor het werk als voor mijn plezier, maar ik kom ook altijd graag terug naar huis.'

Reizen verrijkt

Hilde Van Sumere verblijft veel in Italië. Om de zes weken trekt ze er eventjes naartoe. 'Je hebt er bronsgieterijen en marmerateliers waar ik vaak werk. Italië is een soort tweede thuisland voor me geworden.' Reizen is geen directe inspiratiebron voor Hilde Van Sumere, maar het verrijkt een persoon wel, vindt ze. Voor een kunstenaar die haar ideeën uit

zichzelf haalt, is het dus een meerwaarde. 'Ik heb enkele grote reizen gemaakt', vertelt ze. 'Onder andere naar China, Birma, Indonesië en Cambodja. Reizen – en het contact met andere culturen en volkeren – geeft je een ruimere visie op de dingen, het heeft een invloed op wie je bent en daarom is het belangrijk. Dat heb ik altijd al gevonden. Toen ik jong was, trok ik erop uit met de rugzak, van jeugdherberg naar jeugdherberg. Zo ben ik in 1954 naar Noorwegen gereisd. In die tijd was dat al een heel avontuur. Buiten Europa raakte je toen niet.'

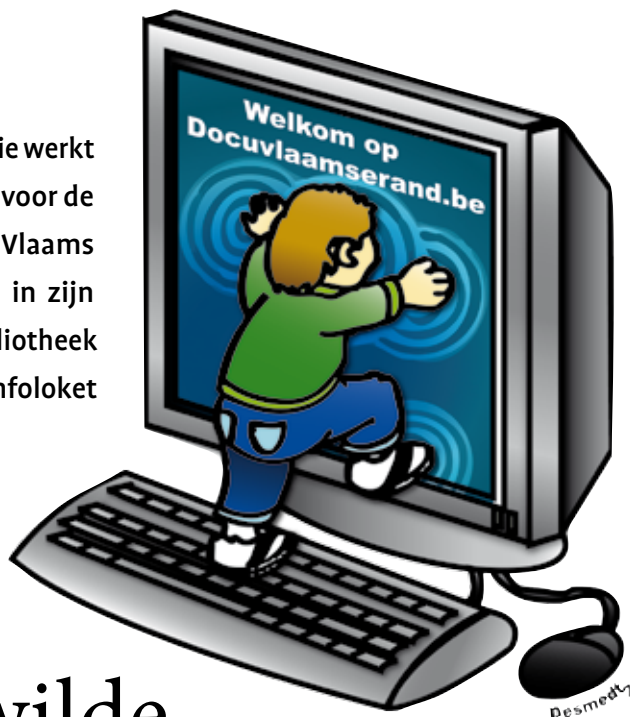
Pionier

Vrije tijd heeft Hilde Van Sumere niet of nauwelijks. 'Ik ben voortdurend bezig', zegt ze. 'Ik woon alleen, dus sta ik ook alleen in voor alle huishoudelijke rompslomp. Als ik niet aan het werk ben, is er wel de administratie die wacht, ik doe boodschappen of sta te koken. Zo is er altijd wel iets dat je omhanden hebt. Op zaterdag of zondag blaas ik wel graag even uit en ga ik bijvoorbeeld eens naar

de bioscoop, of ik bezoek een tentoonstelling hier en daar.' Contacten met de rest van de kunstwereld onderhoudt ze vooral op vernissages. 'Daar kom je iedereen tegen en zo kan ik ook de evoluties een beetje blijven volgen. Maar ja, mijn generatie begint uit te dunnen, hè. Het is dus logisch dat de contacten vroeger veelvuldiger waren. Ik voel ook dat ik ouder word; 75 jaren kruipen best in je kleren. Ik zou heel graag nog enkele grote beelden maken, maar er zit minder drang achter dan toen ik jonger was. Als je 30, 40 of zelfs 50 bent, moet je alles nog waarmaken. De meeste beelden die ik écht wou maken, bestaan.' Hilde Van Sumere kijkt met terechte trots terug op haar carrière. Ze is ongetwijfeld één van de vrouwelijke pioniers in de naoorlogse kunst. 'In mijn catalogus staan meer dan 400 beelden. Zeker als vrouw was het in mijn jonge jaren niet eenvoudig om zo'n oeuvre neer te zetten. Ik heb een mooie carrière achter me en ben vooral trots op de grote opdrachten die ik kreeg. Daaruit spreekt toch altijd een grote blij van appreciatie en erkenning.' □

De cel Coördinatie Vlaamse Rand van de Vlaamse administratie werkt aan de uitbouw van een informatie- en documentatiepunt voor de Vlaamse rand dat gegevens over deze regio wil bundelen. Vlaams minister Frank Vandenbroucke kondigde het project aan in zijn beleidsbrief 2007. Rond de jaarwisseling gaat een virtuele bibliotheek met publicaties van start en wordt bij de vzw 'de Rand' een infoloket operationeel waar men terecht kan met vragen.

TEKST Luc Vanheerentals

Alles wat u altijd al wilde weten over de Vlaamse rand

De afgelopen decennia is er heel wat gepubliceerd over de Vlaamse rand – studies, onderzoeken, statistieken, wetgeving, juridische informatie, ... – maar dit materiaal werd niet systematisch bewaard. Het informatie- en documentatiecentrum wil al deze informatie gebundeld ter beschikking stellen van een breed publiek, en op die manier kunnen deze gegevens ook efficiënter worden gebruikt om het beleid te ondersteunen. 'Het is immers voor alle betrokken overheden van lokaal tot Vlaams niveau van groot belang dat men kan steunen op gegevens over de regio die vanuit historisch, documentair en statistisch oogpunt beleids- en beheersrelevant zijn', aldus minister Vandenbroucke op 18 oktober in het Vlaams parlement.

Zowel streekproducten als tewerkstelling

De cel Coördinatie Vlaamse Rand leidt en coördineert het hele project. De dienst zal zelf een universitaire documentalist aanwerven die relevante informatie over de rand verzamelt en beschikbaar stelt via de web-

site www.vlaamserand.be. Deze site is overigens al online en biedt heel wat informatie onder meer over zaken zoals het beleid dat de Vlaamse overheid en provincie Vlaams-Brabant voeren ten behoeve van de Vlaamse rand. Ook items als toerisme in de Groene Gordel, publicaties, cultuur, streekproducten, sportactiviteiten, onderwijsinstellingen, welzijnsvoorzieningen, de tewerkstellingsproblematiek en dergelijke komen aan bod. Voor de virtuele bibliotheek wordt een beroep gedaan op het interuniversitair onderzoekscentrum van VUB, KUB en EHSAL, dat nu al alle publicaties en gegevens over Brussel bundelt via www.briobrussel.be. De Vlaamse overheid wil dat hetzelfde gebeurt voor de Vlaamse rand. 'De bibliotheek moet een dynamisch werkinstrument worden waarmee onderzoekers, studenten, overheden, administraties, mensen uit het middenveld en anderen snel en efficiënt informatie kunnen vinden over de rand. Inhoudelijk ligt de nadruk op politiek-juridische, taal-sociologische, sociaal-linguïstische, politiek-economische, financiële, sociaal-demografische

en -geografische, ruimtelijke en andere aspecten', aldus minister Vandenbroucke.

Leemtes opvullen

De studiedienst van de Vlaamse regering krijgt voor het onderzoek over ontwikkelingen in de Vlaamse rand twee extra personen toegewezen. Een stuurgroep van 12 personen uit de Vlaamse regering, de provincie, de gemeenten, de administraties en de vzw 'de Rand' kan beleidsgerichte onderzoeksprojecten laten opzetten over bijvoorbeeld leemtes in het beleid. 'We krijgen van beleidsmensen regelmatig opmerkingen dat het nuttig zou zijn om hierover of daarover wat meer gegevens te hebben. Naast eigen onderzoek heeft de provincie Vlaams-Brabant 75.000 euro per jaar toegezegd voor extern onderzoek in het kader van dit project. De studiedienst voert natuurlijk ook zelf onderzoek uit zoals de omgevingsanalyse over de Vlaamse rand die dit voorjaar werd uitgebracht en die in de toekomst jaarlijks geactualiseerd zal worden', verduidelijkt Jan De Bock van de cel Coördinatie Vlaamse Rand.

Tot slot wordt er binnen afzienbare tijd een infoloket geïnstalleerd bij de vzw 'de Rand'. Dit loket registreert vragen over de rand en geeft waar mogelijk daarop zelf antwoorden. Minstens even belangrijk is dat het loket ook maatschappelijk interessante informatie verspreidt via de media en de website. Hiervoor zal één personeelslid worden aangeworven bij de vzw 'de Rand'. 'Net als bij het taaloket zal die persoon allerlei vragen beantwoorden of doorverwijzen naar onze administratie waarmee vanzelfsprekend nauw wordt samengewerkt', aldus Jan De Bock. □

Everything you always wanted to know about the Vlaamse rand

A Flemish periphery information and documentation centre is being developed to showcase a wide range of information about this region: surveys, statistics, legislation and legal information will be gathered by the Flemish Administration's Flemish Periphery Coordination Unit to be featured on the www.vlaamserand.be website. The intelligence can now be deployed in a more seamless way so as to underpin policy-making. At the start of the new year 'de Rand' will also be operating an advice desk to field questions, while ensuring socially relevant information is picked up by the media and published on the website.

AGENDA RANDUIT

van 5 januari
t.e.m. 4 februari

Stoeien met klassieke muziek

HUMOR Hans Liberg, Cirque Plume en de Frivole Framboos zijn al lang niet meer de enigen die lichtvoetig met klassieke muziek omspringen. Ook de Nederlandse tenor **Tiny van den Eijnden** en zijn trouwe kompaan pianist **Wilbert Kivits** zijn bedreven in muzikale

capriolen. In *The Perfect Concert part II* gaan ze helemaal uit de bol. Composities van Mozart, Bach, Vivaldi, Verdi en Puccini worden door deze clowneske virtuozen zelfs kruipend of liggend uitgevoerd. Het duo persifleert beroemde aria's en volksliederen, maar daarbij wordt zelden normaal gezongen of klavier gespeeld. Stenzel durft ook woorden te schreeuwen, te fluisteren of haastig in te slikken. Van *Figaro's Bruiloft* wordt moeiteloos overgeschakeld op *Kalinka* of *Evita*. Stenzel raakt in ademnood als zijn pianist het tempo onverwacht opdrijft. Met misleidende intro's zetten ze zowel elkaar als de toehoorders op het verkeerde been. In 2002 sleepte dit vermakelijke duo op het Straattheaterfestival van Rotterdam de publieksprijs in de wacht.

LD

Vrijdag 25 januari, 20.00
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
info 02-731 43 31

© Arctixphoto

Elke dag een groot feest

KLEINKUNST Het optimisme dat **Rick De Leeuw** en **Jan Hautekiet** in *Het leven is nog nooit zo mooi geweest* tentoonspreiden, werkt aanstekelijk. De titel van hun theatershow is gezinszins ironisch bedoeld, al schemert er af en toe toch een vleugje melancholie door in hun liederen en gedichten. Maar wat kun je anders verwachten als Lou Reed, Léo Ferré en Tom Waits je van jongs af hebben beïnvloed? De voormalige zanger van de Tröckener Kecks en de welbespraakte radiomaker hebben van hun hobby's hun beroep gemaakt. Zo wordt elke dag een groot feest. Rick De Leeuw plukt zijn poëtische levenswijsheden uit zijn bundel *Planeet Jeugd*. Tot zijn stem begint te krassen, leest hij ook voor uit zijn roman *Comeback!*. Jan Hautekiet speelt op piano de gepaste melodietjes. Vaak doet hij alsof hij improviseert, maar alles is wel degelijk voorbereid.

LD

Donderdag 24 januari, 20.00
Jezus-Eik (Overijse), GC de Bosuil,
info 02-657 31 79

WIN EEN DUOTICKET!

Stuur ons vóór 15 januari een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) met als onderwerp 'Hautekiet en De Leeuw' en maak kans op een duoticket voor deze voorstelling. We geven er vijf weg!

Hooverphonic op de psychedelische toer

MUZIEK Met *The President of the LSD Golf Club* verzeilt **Hooverphonic** in hogere sferen. Maar dat gebeurt niet met synthesizers of computers. Bassist **Alex Callier**, gitarist **Raymond Geerts** en zangeres **Geïke Arnaert** hebben zich voor de opname van deze nieuwe langspeler, die ze in eigen beheer uitgeven, in de La Chapelle studio diep in de Ardennen teruggetrokken. Ze maakten ook gretig gebruik van een mellotron, een klavecimbel en een Farfisa orgel. Net als in het predigital tijdperk werd alles op een analoge tape vastgelegd. Dat hun psychedelische klankexperimenten even overrompend zijn als die van hun voorgangers uit het 'flower power' milieu in de jaren zestig, zal blijken uit hun huidige concerttournee. Ook zonder hallucinerende middelen kun je volop genieten van de

trip. De opener *Expedition Impossible* maakt de weg vrij naar mysterieuze bestemmingen. *Stranger* en *Bohemian Laughter* hebben een hypnotiserend effect. Dat de hemelse geluidsstromen van Hooverphonic in de intieme ruimte van de schouwburg beter tot hun recht komen dan op de festivalwei van Werchter, waar de formatie acht jaar geleden optrad, hoeven we er eigenlijk niet bij te vertellen.

LD

Vrijdag 11 januari, 20.00
Wemmel, GC de Zandloper,
info 02-460 73 24

Vrijdag 8 februari, 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
info 02-255 46 90

© Amke Rijkenbarg

**NIETTE
MISSEN**

THEATER In *Ambras op de Vismet* maken we kennis met kleurrijke figuren als Sjarel Sprot, Tofolo Apesmoel, madame Pascale Koekenbak, Luciette Lammeer, Hermine Pralinneke en Toni Rotvis. Het stuk speelt zich af in een vissersdorp waar het Brussels dialect de voer-

Brussels Volkstejoëter zorgt weer voor 'ambras'

taal is. Omdat veel mannen op zee omkwamen, is er in het dorp een vrouwenoverschot en de eenzame vrouwen proberen mekaar op alle mogelijke manieren de loef af te steken om een partner aan de haak te slaan. Uit pure jaloezie gaan ze zelfs met elkaar op de vuist. Toch komt na verloop van tijd alles weer goed, en dat wordt uitbundig gevierd met spijs en drank, waarna er op tijdloze wijsjes vrolijk wordt gedanst.

Regisseur **Marc Bober** inspireerde zich op *Kabaal in Chioggia* van de 18e eeuwse Italiaanse theaterauteur Carlo Goldoni. 19 acteurs repeteerden wekenlang in het Anderlechtse Centrum voor Amateurkunsten en schaaften hun dialect bij voor deze grootschalige productie van het Brussels Volkstejoëter.

24 en 26 januari, 20.00
Zondag 27 januari, 15.00
Wemmel, GC de Zandloper, info 02-460 73 24

15 en 16 februari, 20.15
Zondag 17 februari, 14.30
Alseberg (Beersel), CC de Meent, info 02-359 16 00

22 en 23 februari, 20.30
Zondag 24 februari, 14.00
Dilbeek, CC Westrand, info 02-466 20 30

18 en 19 april, 20.00
Zondag 20 april, 15.00
Meise, GC De Muze van Meise, info 02-268 61 74

LD

Rand scoort hoog in Rockvonkfinale

MUZIEKWEDSTRIJD Het was een spannende nacht voor de Rockvonkfinalisten in het Depot te Leuven. Ondanks de barre weersomstandigheden waren op zaterdag 8 december voor de vijfde editie van deze tweejaarlijkse wedstrijd voor jonge Vlaams-Brabantse muziekgroepen zowat 750 supporters en melomanen naar het Muziekcentrum in de Dijlestad afgezakt. De optredens van de acht finalisten werden integraal opgenomen en nadien gestreamd via de website. De Leuvense elektropopformatie Bodyspasm werd de uiteindelijke winnaar. De tweede en de derde plaats gingen naar finalisten uit de Vlaamse rand.

Singer-songwriter **Gertjan Van Hellemont** uit Meise greep net naast de eerste prijs. Eigenlijk heet deze klassiek geschoolde gitarist en zanger **Douglas Firs**, maar in het muziekmilieu opereert hij liever onder zijn artiestennaam. Hij werd voor de finale klaargestoomd door **Anton Walgrave**. Met *Cocainemurder* en *Childhood Fevers* bewees hij dat hij ernstige thema's niet uit de weg gaat. 'Soms roep ik droefgeestige beelden op of heb ik het over jeugdtrauma's', bekent hij vlot. 'In *Apple* staat de vlucht uit deze harde wereld centraal. *Dirty Dog* handelt over een hond die sterft.'

Zijn belangrijkste motief voor zijn deelname aan Rockvonk is zijn ambitie: 'Ik hoop in de nabije toekomst zoveel mogelijk op te treden, en binnen het jaar wil ik ook een plaat opnemen. Hoewel ik tijdens de finale alleen op het podium stond, word ik ook vaak begeleid door een bassist, een drummer en een pianist.'

Landfill, die de derde prijs in de wacht sleepte, is een vijfkoppige band met muzikanten uit

Grimbergen en Kapelle-op-den-Bos, die een voorliefde hebben voor stevige poprock. Op het repertoire staan echter ook zachtere nummers. Zanger **Maarten Michils**, gitarist **Nils Goddeeris**, pianist **Guus de Geyndt**, bassist **Pieterjan Seaux** en drummer **Steven Van Gelder** repeteren in een tuinhuis, waar onder meer het nummer *Plastic Neon Shine* ontstond. 'Ons saamhorigheidsgevoel en onze gedrevenheid zijn onze belangrijkste troeven', stelt Goddeeris vast. 'Anton Walgrave heeft ons echt goed op de muzikale krachtmeting in Leuven voorbereid. Half februari brengen we een E.P. uit.' Ook Dandy Boy uit Zaventem stootte met zijn 'dirty pop' en 'garagerock', zoals hij zijn stijlen omschrijft, door tot de finale.

'Er schreven zich voor deze Rockvonkeditie 139 ensembles en muzikanten in die aan de voorwaarden voldeden', herinnert **Filip Libin** van de provinciale jeugddienst zich. 'Via laagdrempelige, provinciale initiatieven – en daar hoort naast Rockvonk ook de Kunstbende bij – hopen we de culturele interesses van de jongeren te stimuleren. En in tegenstelling tot de Rockrally blijven we via 100 Procent PuurPop uit de Provincies de finalisten begeleiden zodat ze in clubs, jeugdhuizen, cultuurcentra en op festivals in heel Vlaanderen voldoende speelkansen krijgen.'

Ludo Dosogne

www.rockvonk.be

Gertjan Van Hellemont

© Pieter Jelle De Brue

Balanceren op de grens van goed en kwaad

TONEEL Het NTGent en de Münchner Kammerspiele bundelen hun krachten voor een indringende theaterbewerking van de *Dekaloog* van Krzysztof Kieslowski. De Poolse cineast, die zijn naam vestigde met de trilogie *Bleu, Blanc, Rouge* en *La double vie de Véronique*, wijdde in de jaren tachtig een spraakmakende filmcyclus aan de tien geboden. Regisseur **Johan Simons** past de strategie van de vervagende synthese toe. Omdat de verhalen worden samengevoegd, blijkt hoezeer de morele voorschriften zich onderling vermengen en elkaar daardoor zelfs kunnen tegenspreken. De twaalf acteurs belichamen verschillende personages en doen dat telkens vanuit een ander perspectief. Soms zijn ze bij een handeling betrokken; vaker nog kijken ze toe. Maar de schuldvraag stelt zich in beide gevallen; ook de voyeur is medeverantwoordelijk. Meer nog dan op het overtreden van de 'heilige wetten' staat in deze voorstelling het vellen van oordelen centraal. De morele fundamenten waarop een beroep wordt gedaan, zijn echter afgebrokkeld en wat er nog van rest, biedt amper houvast.

Bij Kieslowski speelt het zondebesef zoals dit bestaat in de joods-christelijke traditie nauwelijks een rol. Over de God van het Oude

© Phile Deprez

Testament, die de gehoorzamen beloont en de zondaars straft, wordt met geen woord gerept. Toch dienden de tien geboden als richtsnoer voor de Poolse cineast. Anderzijds toont hij aan dat 'Gij zult niet doden' of 'Gij zult geen echtbreuk plegen' allesbehalve onwrikbare principes zijn, want afhankelijk van de omstan-

digheden verlegt de mens zijn morele grenzen. Maar precies omdat hij zich zo flexibel opstelt, voelt hij zich onzeker.

LD

23 en 24 januari, 20.00
Brussel, KVS Bol, 02-210 11 12

© Luk Monsaert

Jezus of Barabbas

TONEEL Waarom zegeviert het kwaad? Als Pilatus het volk laat kiezen tussen een idealist en een misdadiger kiest het voor de crimineel. 'Laat me nog meer haten en vervloeken, want ze hebben me losgelaten en ik weet niet waarom', gniffelt Barabbas bij Michel de Ghelderode (1898-1962). De Brusselse auteur vertelt het passieverhaal vanuit de zelfkant van de samenleving; de bandiet Barabbas stelt vast dat een onschuldige, vredelievende iemand die de wereld wil veranderen ter dood wordt veroordeeld terwijl hij als misdadiger wordt wit gewassen. Derhalve kunnen, volgens hem, de wetboeken maar beter worden verbrand. Toen Johan de Meester en het Vlaams Volkstoneel dit stuk in 1931 voor het eerst opvoerden, lokte het zowel bij gelovigen als agnostici veel reacties uit.

Filip Vanluchene, die in opdracht van theaterMalpertuis de oorspronkelijke tekst opnieuw vertaalde en bewerkte, noemt het een majestueus schelmenstuk met verbijsterende stiltes waarin mensen in naam van de waarheid en de liefde hun leven laten. Ook hij legt het schorem groteske gedachtenkronkels in de mond. Dertien jaar geleden nam hij van dezelfde auteur al *Mademoiselle Jaire* onder handen. *Barabbas* wordt door **Jurgen Delnaet, Gert Jochems** en **Tania Van der Sanden** in een rauwe en bitsige De Ghelderodestijl op de planken gebracht.

LD

Zaterdag 2 februari, 20.15
Grimbergen, CC Strombeek,
info 02-263 03 43

NIETTE
MISSEN

Lenny Kuhr 40 jaar troubadour

KLEINKUNST Onder het motto *40 jaar verliefd* toert de Nederlandse chanssonnière **Lenny Kuhr** dit seizoen door Vlaanderen. Zij heeft het over de levenscyclus en mijmert over het grote en het kleine geluk. Kuhrs muzikale loopbaan startte in Eindhoven, waar ze in 1967 het Cabaret der Onbekenden won. Maar het was vooral met *De Troubadour*, waarmee ze twee jaar later de eerste prijs wegkaapte op het Eurovisiesongfestival in Madrid, dat ze bekend werd bij het grote publiek. Dit pittige lied nestelde zich in het collectief geheugen, en zelfs tekstleverancier **David Hartsema** was verbaasd dat zijn verzen zich leenden voor zo'n vrolijke melodie. Toen ze een tijdje optrok met Georges Brassens veroverde Lenny Kuhr ook snel de harten van het Franse publiek. Onze zuiderburen waren erdoor gecharmeerd dat ze de taal van Molière even machtig was als die van Vondel en Claus. Herman Pieter de Boer, die twaalf jaar haar partner was, schreef de meezinger *Visite*. Lange tijd heeft ze dit op de radio grijs gedraaide lied niet meer live vertolkt, maar sinds kort is het weer opgenomen in haar repertoire, zij het zonder het vroegere kinderkoor de Poppys. La Kuhr verrast de chanssonliefhebber met hoofse ballades, fadobewerkingen en romantisch-pathetische liederen van Franz Schubert in Nederlandse vertaling.

LD

Zaterdag 19 januari, 20.00
Meise, GC De Muze van Meise,
info 02-268 61 74

Donderdag 6 maart, 20.30
Zellik (Asse), CC Asse,
info 02-466 78 21

Inspirerend complot tussen dans en beeldende kunst

TENTOONSTELLING Het cultuurcentrum Strombeek produceert met *I am your private dancer* een project dat de raakpunten laat zien tussen beweging, dans en beeldende kunst. De titel zinspeelt op de rekbare manier waarop heel veel kunstenaars vanuit alle hoeken van de wereld en van verschillende generaties hier werk tonen gaande van beeldhouwkunst en fotografie via film en video tot instructies en documentatie. De tentoonstelling wil een 'open' en betekenisvolle doolhof scheppen waarin dans en beweging een inspirerend complot aangaan met het brede domein van de beeldende kunst. Op die manier wordt de toeschouwer zich bewust dat de kunst vandaag een heerlijke mix is geworden.

Een greep uit het aanbod

Beeldhouwer **Peter Rogiers** toont twee burleske sculpturen waarvan er één speciaal is bedacht voor deze tentoonstelling. Van de Oostenrijkers **Franz West** en **Tamuna Sirbilaze** worden nooit eerder in ons land vertoonde video's geprojecteerd. Met MandolinenMusik weet Franz West zijn 'draagsculpturen' op een heerlijke manier op te voeren in een hilarische choreografie voor een koppel en Tamuna Sirbilaze weet een klassiek ballet te filmen in een kopje thee.

De Mexicaanse kunstenaar **Mario Garcia Torres** – de revelatie op de Biënnale van Venetië – bedenkt speciaal voor deze expo een nieuwe instructie die afen toe door onze dans-ateliers zal worden opgevoerd. Van wijlen de Amerikaan **Jack Goldstein** wordt een prachtig 16 mm filmpje vertoond met een balletschoen als centraal motief en komt **Bruce Nauman** de rust verstoren met een 'fysieke' ruzie aan tafel. De jonge en pas afgestudeerde **Kelly Schacht** realiseert een nieuwe ruimtelijke installatie en de Amsterdamse jazz-legende **Misha Mengelberg** laat op een videomonitor zijn kat dansen op de piano. Van de fantastische Franse choreograaf

Jérôme Bel krijgt het publiek het devies 'The show must go on' en diegenen met interesse voor **Yvonne Rainer** en **Trisha Brown** - de absolute pioniers van de moderne dans - komen in Strombeek ook aan hun trekken met Rainers nooit eerder vertoonde kortfilm *Line* (1969) en met *Brown's This is a draw* waarin de danseres met houtskool tussen vingers en tenen haar dans op papier 'beweegt'.

Ook de gezelschappen Rosas, Damaged Goods (**Meg Stuart**) en Needcompany (**Grace Ellen Barkey**) zijn present met werk, naast andere choreografen zoals **Andy Deneys**, **Arco Renz**, **Maria Clara Villa-Lobos**, **Thomas Devens**, **Anabel Schellekens** en **Emio Greco** die in een vitrine op een gewoon velletje papier hun manier presenteren van het noteren en onthouden van hun choreografieën. Het Vlaams Theaterinstituut stelt een videocompilatie hedendaagse dans uit ons land ter beschikking en schrijver **Peter Verhelst** herwerkte voor *I am your private dancer* een gedicht opgedragen aan **AT De Keersmaeker**.

LD

Fase (1982), de allereerste productie van Anne Teresa De Keersmaeker

Expo *I am your private dancer*
Van 5 januari tot 3 februari, doorlopend
Grimbergen, CC Strombeek,
info 02-263 03 43

Ruimte voor jong m

Muziekgroepen die thuis de rust verstoren van ouders en burens, kunnen zich voortaan uitleven in de Soundbak, een gloednieuwe repetitieruimte in het Wemmelse gemeenschapscentrum de Zandloper. Het repetitielokaal, dat gerealiseerd werd met de steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Ge-

De veelzijdigheid van Pierre Alechinsky

TENTOONSTELLING Ter gelegenheid van zijn 80e verjaardag krijgt kunstenaar **Pierre Alechinsky** in zijn geboortestad Brussel een retrospectieve in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten. De meeste van de ruim 200 tentoongestelde werken die zijn hele carrière overspannen, heeft hij zelf gekozen. Daar horen ook zelden of nooit geëxposeerde olieverfschilderijen bij, die hij kort na de tweede wereldoorlog maakte toen hij achtereenvolgens deel uitmaakte van La Jeune Peinture Belge en Cobragroep, een artistieke beweging die vanaf 1948 streefde naar meer vrijheid en spontaniteit in de kunst. Net als zijn kunstbroeders in Kopenhagen en Amsterdam keerde Alechinsky zich af van de koude abstractie. De aanhangers van de Cobragroep zochten veeleer inspiratie in kindertekeningen of in het werk van geesteszieken. Alechinsky schildert niet alleen, maar gebruikt een hele waaier van technieken – tekeningen, etsen, kalligrafie, boekillustraties – om zijn grillige fantasie de vrije loop te laten.

Zoals een stripverhaal

Al in 1951 verhuisde Alechinsky naar Parijs. Daar specialiseerde hij zich verder in de graveertechnieken, waarvan hij eerder de algemene principes had geleerd. Op de tentoonstelling hangt een reeks etsen met grillige figuren, waarvoor tientallen schrijvers en kunstenaars, die door Alechinsky werden benaderd, een titel moesten bedenken. Zo kreeg elk werk uit deze serie meerdere verrassende betekenissen.

Een reis naar Japan leverde niet alleen een film op, hij ontdekte er ook de mogelijkheden van de oosterse kalligrafie. Toen hij enkele jaren later in New York van de Chinese kunstenaar Walasse Ting leerde wat je allemaal met acrylverf kunt doen, gebruikte hij niet langer olieverf, maar werden acrylverf en zwarte inkt zijn belangrijkste uitdrukkingmiddelen. *Central Park* was zijn eerste acrylverfschilderij, dat hij op de vijftigste verdieping van een wolkenkrab-

Central Park (1965, privé verzameling), het eerste acrylverfschilderij van Alechinsky

ber vanuit vogelperspectief op papier zette en later op doek kleefde (maroufleerde). Hij decoreerde de vier randen van dit werk met talloze kanttekeningen, die lijken op een stripverhaal. Niet toevallig zo blijkt, want op de vernissage van de tentoonstelling bekende Alechinsky dat striptekenaar Hergé hem wel degelijk heeft beïnvloed: 'In de albums van Kuifje lette ik vooral op de sublieme montagetechniek van de opeenvolgende tekeningen. Ook ik maak een duidelijk onderscheid tussen het centrale thema van een werk dat wordt uitvergroot, en de aanvullende verwijzingen die veel vluchtiger worden geschetst.'

Inspirerende putdeksels

Pierre Alechinsky beschildert en overtekent graag bestaand drukwerk zoals afgedankte stafkaarten, navigatiekaarten, schoolschriften en vervallen effecten, als uiting van zijn grillige verbeelding. Ook daarvan zijn op de tentoonstelling tal van voorbeelden te zien. Alles wat de kunstenaar in zijn dagelijks leven meemaakte, voedde zijn inspiratie. Hij raakte bijvoorbeeld gefascineerd door de roosters en putdeksels, waar hij dagelijks overheen liep, en maakte daar 'rubbings' of gewreven afdrukken van. Tijdens een reis naar de Canarische eilan-

den in het voetspoor van de surrealistische Franse schrijver André Breton, zag hij voor het eerst vulkanen, die daarna ook opduiken in zijn werk. Aan zijn *Commissies en colloquia*, het jongste werk op de tentoonstelling, heeft hij tot begin 2007 gewerkt. Met zwarte inkt heeft hij er ogen, tweehoofdige creaturen, dakloze slakken, éénogige vissen, uiers en chromosomen op getekend. Het middendeel van dit schilderij is uitgevoerd op papier, dat op doek werd gekleefd, terwijl de roodgele randen op hout zijn aangebracht. Pierre Alechinsky loopt niet hoog op met de nieuwe media: 'Ik verkies het handwerk boven de hypergesofistieke technologie, die vaak de creativiteit van de kunstenaar doodt omdat teveel is voorgeprogrammeerd. Om mooie dingen te maken heb je niet meer nodig dan een blad papier, wat inkt en een penseel.'

LD

Alechinsky van A tot Y

Tot 30 maart, van dinsdag tot zondag van 10.00-17.00 (gesloten op 1 en 10 januari)

Brussel,
Koninklijke Musea voor Schone Kunsten,
info 02-508 33 33
www.expo-alechinsky.be

uzikaal geweld

meenschap, is uitgerust met zanginstallatie, drumstel, airco en geluidsdicht gemaakt met rotswol, gipsplaten en elastomeren. Voor info over het reglement, de huurvoorwaarden, de uitrusting en de reserveringen kun je terecht bij GC de Zandloper (02-460 73 24, www.dezandloper.be).

AGENDA

PODIUM-
KUNSTEN

THEATER

Zaterdag 5 januari, 20.15

Glanzen door De Koe/Lampe
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 11 januari, 20.30

Vette Tristesse
door Action Malaise
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

11, 12 en 13 januari, 20.00

Toneelavonden 2008 door
K.H. Vossem's Voerezonen/
Toneelkring 'Kunst en Vermaak'
Gemeentezaal,
Gemeenteplein, Vossem
www.vossemvoerezonen.be

Zondag 13 januari, 14.30

Spoon River door
Braakland/ZheBilding
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 18 januari, 20.30

Nachtzusters door 't Arsenaal
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zaterdag 19 januari, 20.15

Klein Jowanneke gaat dood
door Martha!tentatief
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 19 januari, 20.00

Wintertulpen
Zaal Nova, Kerklaan, Machelen
02-252 55 82 (Xeniakav-Machelen)
*De opbrengst gaat naar
Kom op tegen Kanker*

Donderdag 24 januari, 20.30

Spoon River door
Braakland/ZheBilding
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 24 januari, 20.15

Het paard van Nietzsche
door Elvis Peeters en co
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

24 en 26 januari, 20.00

Zondag 27 januari, 15.00
Ambras op de Vismet
door Brussels Volkstejoeter
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

25 januari en 1 februari, 20.30

26 en 2 februari, 20.00
Op glad ijs (Ice) door Kris Kras
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 26 januari, 20.30

Glanzen door Lampe & De Koe
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 31 januari, 20.00

VertederDingen door Erik Burke
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Zaterdag 2 februari, 20.15

Ene pot nat door
Echt Antwaarps Teater
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 2 februari, 20.15

Barabbas door theaterMalpertuis
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

JEUGD- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zondag 6 januari, 15.00

Double Tour door
Cie Baladeu'x (6+)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 12 januari, 20.00

Vroink door Marijke Umans
(7-12 jaar)
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 13 januari, 15.00

Kijk eens wat ik kan
door De Maan (3+)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 16 januari, 14.00

Kindermeespeelcircus door
Circus Hoetchatcha (3-10 jaar)
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zondag 20 januari, 15.00

Prinses zkt. Ridder door
Het Gevolg/De EiBakkerij (6+)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 20 januari, 15.00

De Hond en de Ekster
door Théâtre du Mâât (3+)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Zaterdag 26 januari, 14.00-18.00

Winterprikkel met
kinderreceptie, kinderatelier
en vertellingen (4+)
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 27 januari, 15.00

Ongeveer Schubert door
Jeugd en Muziek Brussel (10+)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 2 februari, 15.00

Nachtmuziek door HetPaleis (4+)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 3 februari, vanaf 13.30

Pepernoot (muziekfestival
voor 3 tot 12 jarigen)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

DANS

Zaterdag 12 januari, 20.15

V.-Nightmare IV/ICE
door Compagnie Thor
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 19 januari, 20.00

Boombal
GC de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Woensdag 23 januari, 20.15

**Fase, four movements to the
music of Steve Reich** door Rosas
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

HUMOR

Donderdag 10 januari, 20.30

Democlash door Nigel Williams
CC Asse, Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Donderdag 17 januari, 20.00

Morimos Solamente
door Alex Agnew
(met gebarentaal)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 18 januari, 20.15

The First Lady of British Cabaret
door Morag McLaren
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 24 januari, 20.30
ManManMan zkt. vrouw
door MANMANMAN
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 25 januari, 20.00
The Perfect Concert part II
door Stenzel & Kivits
GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

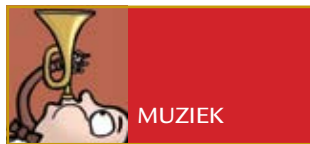
Vrijdag 1 februari, 20.15
Morimos Solamente
door Alex Agnew
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

LITERAIR

Vrijdag 1 februari, 20.00
Poëzieavond met Chris Lomme
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

SENIOREN

Dinsdag 22 januari, 14.00
**Willy Claes Quartet
en Maurice Dean**
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 9 januari, 20.30
Fischer-Z
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

9 en 10 januari, 20.30
Helden door De Nieuwe Snaar
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 11 januari, 20.00
Tok Tok door De Beenhouwerij
GC Papeblok,
P. Vandesandestraat 15, Tervuren
02-769 20 95

Vrijdag 11 januari, 20.30
Mira & de Maten
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 11 januari, 20.00
**Hooverphonic: The President
of the LSD Golf Club Tournee**
(staand concert)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zaterdag 12 januari, 20.30
**Little Ronny Peacock
& The Bel Mundo's**
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 17 januari, 20.30
Tok Tok door De Beenhouwerij
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 17 januari, 20.15
Will Tura in concert
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 18 januari, 20.15
In de daluren door
Mira en de Maten
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 18 januari, 20.30
Art Bécaud door
Marijn de Valck & groep
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 18 januari, 20.30
Intiem door Günther Neefs
CC Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Zaterdag 19 januari, 20.00
40 jaar verliefd door Lenny Kuhr
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 19 januari, 20.30
Ouwe Makkers
door Zjef Vanuysel
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 24 januari, 20.00
**Het leven is nog nooit
zo mooi geweest**
door Hautekiet & De Leeuw
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Donderdag 24 januari, 14.00
Expo 58 door Amaryllis
Temmerman en Johny Voners
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 25 januari, 20.15
Met volle goesting
door Bart Peeters
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 26 januari, 20.30
Het is Feest door Raymond
van het Groenewoud
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 30 januari, 20.30
Danú
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 31 januari, 20.00
2008 door Stef Bos
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 1 februari, vanaf 21.00
De Skangoeroes
Jeugdcentrum Moesjebaaz,
Steenweg op Ukkel 201, Beersel
02-359 18 38

JAZZ

Donderdag 24 januari, 20.15
Jan Rzewski - Fabian Fiorini duo
Erik Vermeulen Trio
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Woensdag 30 januari, 20.15
**Jan Rzewski, Fabian Fiorini
en Erik Vermeulen trio**
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

KLASSIEK

Zaterdag 5 januari, 20.30
Nieuwjaarsconcert
door I Musici Flamminghi
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 6 januari, 11.00
**Nieuwjaarsconcert in Weense stijl
met salonorkest 'Panache'**
Gemeentelijk Auditorium,
Hoogstraat 50, Zaventem
02-717 89 22

Zaterdag 12 januari, 19.30
Winterconcert door
K.H. St.-Lutgardis Zuum
Centrum Sint-Lutgardis,
A. Quintusstraat, Zuum
02-532 01 43

12 en 13 januari, 18.30
Winterconcert door
K.H. Vossem's Voerezonen
Gemeentezaal,
Gemeenteplein, Vossem
www.vossemsvoerezonen.be

Zondag 13 januari, 11.00
Safar
Feestzaal CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 13 januari, 16.00
**Schubert en Sjostakovitsj
kerstconcerten in Ossel**
door Ensor Strijkkwartet
Sint-Jan-Baptistkerk,
Kasteelstraat, Ossel
02-460 73 24 (GC de Zandloper)

Zondag 13 januari, 11.30
Simoens Trio
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Zondag 20 januari, 11.15
Viool- en liedrecital door
Ana Naqe & Zofie van Overloop
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zondag 20 januari, 15.00
Wolfgang voor volwassenen
door Warre Borgmans en
het Fidelio Strijkkwartet
CC Asse, Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Vrijdag 25 januari, 20.15

Ay! Amor ... door Constantinople & Françoise Atlan
Kerk Beigem
02-263 03 43 (CC Strombeek)

Vrijdag 25 januari, 20.30

Concert voor 2 piano's
door Thooover
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 31 januari, 20.15

Ongeveer Schubert door
Lucas Blondeel, Frank Focketyn
en Jef Neve
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zondag 3 februari, 11.00

Eszter Horgas (fluit)
en Klára Würtz
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 6 januari, 20.00

Paranoid Park
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Dinsdag 8 januari, 20.30

Auf der anderen Seite
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 9 januari, 20.30

Vermist
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 10 januari, 20.00

**The Assassination of Jesse James
by the Coward Robert Ford**
GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Zondag 13 januari, 20.00

Ratatouille (OV)
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 13 januari, 15.00

Plop en de pinguïn
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Woensdag 16 januari, 20.30

Persepolis
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 16 januari, 20.30

American Gangster
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 18 januari, 20.00

Ben X (NV)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zaterdag 19 januari, 14.00

Trigger (8+)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 20 januari, 20.00

Eastern promises
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 20 januari, 10.30

Ontbijtfilm: Ratatouille (NV)
(ontbijt om 9.30, tot een week
vooraf te reserveren)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Maandag 21 januari, 20.30

Planeth Earth (documentairefilm)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 23 januari, 20.00

England's West Country
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 23 januari, 20.30

Auf der anderen Seite
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 24 januari, 14.00

Vermist
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 27 januari, 20.00

American Gangster
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Dinsdag 29 januari, 20.30

Michael Clayton
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 30 januari, 20.30

Eastern Promises
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 3 februari, 20.00

Persepolis
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Van 1 t.e.m. 31 januari,

doorlopend

Kam Kiest voor Kunst
Joris Van Gansbeke
Cafetaria van GC de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Van 4 januari tot 3 februari,

doorlopend

I am your private dancer
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

T.e.m. 6 januari, vrij, za en zo,
14.00-18.00

Hugo Meert (keramiek)
Galerie budA, Buda 14-16, Asse
02-306 50 95

7 t.e.m. 21 januari, doorlopend

Rasa: PIXELme
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 11 januari, 20.00-22.00

(vernissage)
12 en 13 januari, 11.00-18.00
Tentoonstelling Vlaamse Amateur
Kunstenaars in de Rand (VRAK)
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Tot 14 januari, doorlopend

Hans Vos (in foyer)
Monique Weets (in bar)
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Tot 15 januari, zaterdag

en zondag, 14.00-17.00
Hommage aan Henry Van de Velde
Hof van Melijn,
Melijndreef 6, Tervuren
02-769 20 81 (Dienst Toerisme)

Van 18 januari tot 11 februari,

doorlopend

Welmoed van Eck (in foyer)

Van 16 januari tot 11 februari,

doorlopend

Luc Vanhalen (in bar)
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Tot 20 januari, van do tot zo,

20.00-24.00

Houtdruk van verschillende

Tibetaanse werken
Tat Art Gallery,
Kalenbergstraat 9, Dilbeek
02-569 56 17

Vrijdag 1 februari, 20.30

(vernissage)

Van 2 t.e.m. 17 februari,

woe, za en zo, 14.00-18.00

Mutulated and visionary species 2

door Ingmar Ostijn
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Van vrijdag 1 februari t.e.m.

25 februari, doorlopend

Movie Magic
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

T.e.m. 2 februari, do, vr, za

en zo, 10.30-18.30

Albert Van Dyck
Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-377 57 22

Tot 31 augustus
'Hou 't vast',
hout en woud in Afrika
Koninklijk Museum voor
Midden-Afrika,
Leuvensesteenweg 13, Tervuren
02-769 52 46

VOORDRACHTEN

10 en 17 januari, 20.00
Geschiedenis van
de hedendaagse dans
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 22 januari, 20.00-22.00
Kennismaking met religies
en levensbeschouwingen:
Bezoek aan de internationale
Baptistenkerk
International Baptist Church of
Brussels, Lange Eikstraat 76-78,
Wezembeek-Oppem
02-454 54 01 (Arch'educ)

Donderdag 24 januari, 20.00
Infoavond 'Energiezuinig wonen'
GC Papeblok,
P. Vandesandestraat 15, Tervuren
02-767 73 55 (KWB Tervuren)

Maandag 28 januari, 20.30
Wenen in de tijd van Schubert
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Maandag 28 januari, 19.30-22.30
'Aangepaste en gezonde voeding'
Mivavil, Olmstraat 348, Vilvoorde
016-23 51 61
(KVG Vlaams-Brabant)

CURSUSSEN

Vanaf 7 januari,
5 bijeenkomsten, 19.45
Leren luisteren
naar klassieke muziek
GC Felix Sohie,
Gemeenteplein, Hoeilaart
02-454 54 01 (Arch'educ)

Vanaf 7 januari, 19.00-20.15
Start cursus Oriëntaalse buikdans
Jupiter, Doggeweg 87, Zaventem
0479-37 49 62

Woensdag 9 januari, 20.00
Les oud schrift
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 44 05 (A. Janssens)

Woensdag 9 januari, 14.00-15.30
(6-8 jaar), 15.30-17.00 (9-12 jaar)
Start cursus circustechnieken
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vanaf 11 januari,
3 bijeenkomsten, 14.00
Intuïtieve ontwikkeling
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-454 54 01 (Arch'educ)

Vrijdag 11 januari, 9.30-12.30
Mindfulness: oefendag
Vanaf 18 januari,
vrijdag, 9.30-12.30
(8 bijeenkomsten)
Mindfulness:
training in gewaar zijn
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel
016-24 39 75 (Zorg-Saam)

Zaterdag 12 januari, 9.00
BouwTeam
Raadzaal Gemeentehuis
Grimbergen,
Prinsenstraat 3, Grimbergen
016-23 26 49 (Dialogo vzw)

Vanaf 14 januari,
12 bijeenkomsten op ma en do,
19.30-21.45
(Inschrijvingen om 19.00)
Rode Kruis opleiding EHBO
Jeugdhuis Villa 3s,
Zijp 18B, Wemmel
0495-30 99 37
(Rode Kruis Wemmel)

Vrijdag 15 januari, 20.30
Ballroom & Latin
Opendeurdag Dansclub
Groot-Beersel vzw
Gemeentelijke feestzaal,
Hoogstraat 1, Beersel
02-380 70 50 (K. Pletinckx)

Vanaf 16 januari,
18 bijeenkomsten op woe,
19.00-21.00
Theoretische sterrenkunde
MIRA, Abdijstraat 22, Grimbergen
02-269 12 80

Dinsdag 22 januari, 19.30
Foutloos schrijven
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-454 54 01 (Arch'educ)

Van 25 t.e.m. 27 januari, 20.00
Mijn eigen weg
Abdij van Grimbergen,
Kerkplein 1, Grimbergen
03-220 46 94
(Encounter Vlaanderen)

Van 1 t.e.m. 3 februari, 20.00
Beslist samen
Abdij van Grimbergen,
Kerkplein 1, Grimbergen
03-220 46 94
(Encounter Vlaanderen)

Dinsdag 8 januari, 11.00
Eksteroogwandelgroep 55+
Start aan Café 't Vagevuur,
Vlezenbeeklaan 91, Vlezenbeek
02-377 59 70

Donderdag 10 januari, 14.00
Tumuliwegwandering
Start aan de parking
Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
0475-67 73 29 (NGZ)

Van 16 januari tot 20 maart,
vanaf 9.30
Winterse wandeling (met gratis
wandelfolder over winterbloeiërs)
Nationale Plantentuin van België,
Domein van Bouchout,
Nieuwelaan 38, Meise
02-260 09 70

Donderdag 17 januari, 14.00
Bosuilwandering
Start aan de parking GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
0475-67 73 29 (NGZ)

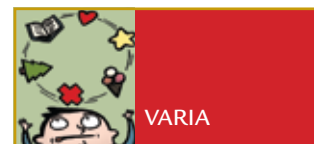
Dinsdag 22 januari, 11.00
Eksteroogwandelgroep 55+
Start aan Gezinsboerderij
Het Neerhof,
Neerhofstraat 1, Dilbeek
02-377 59 70

Donderdag 24 januari, 14.00
Dworpwandering
Start aan parking
St. Gaugericuskerk,
Alsembergse Steenweg, Dworp
02-358 32 93 (Dirk Raes)

Zaterdag 26 januari, 8.00-15.00
Kerselaartocht
door De Ijstrijppers Overijse
Start aan Sint-Martinuscollege,
Brusselsesteenweg 147, Overijse
02-687 42 94
(Jacqueline van der Horst)

Zondag 27 januari, 14.00
Winterwandering
Start aan de Sint-Jozefskerk,
Europaplein, Lot
02-356 24 78 (Willy Defranc,
Natuurpunt Beersel)

Donderdag 31 januari, 14.00
Nellebeek- en plateauwandering
Start aan de parking
M. Magdalenakerk van Eizer
0475-67 73 29 (NGZ)

Donderdag 10 januari,
20.00-22.00
Opendeur documentatiecentrum
Vlaamse Vereniging voor
Familiekunde
Muziekacademie,
Gemeenteplein, Groot-Bijgaarden
02 466 44 05 (A. Janssens)

Vrijdag 25 januari, 20.00
6e Boesdaalquiz
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 5 februari 2008 tot 4 maart 2008 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 januari a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de cultuurcentra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

Het genie van Bruegel

zoals het nog niet eerder werd beschreven

Jenny heette ze, en ze kwam uit Australië. Ze woonde daar op het onherbergzame platteland, waar ze in een bijna volstrekte eenzaamheid was opgegroeid. Toch had ze bij zichzelf een zeldzaam talent ontdekt: Jenny kon tekenen en schilderen, en is dat blijven doen, en ze begon over de grote schilders te lezen – deze van alle tijden, de tijdlozen, die al lang dood waren. Toen Jenny haar grote voorbeelden wilde zien, besepte ze dat ze naar Europa moest. Hoe Jenny uiteindelijk bij ons terecht is gekomen, is een ander verhaal, eentje uit de privé-sfeer. Maar Jenny had maar één wens: Ze wilde Bruegel zien, want ze was tot de overtuiging gekomen dat alles wat zij onder de noemer ‘Europa’ had ondergebracht, kon worden herleid tot desnoods één schilderij van Bruegel. Onze Bruegel. Wij hebben Jenny Bruegel laten zien (en ook Jeroen Bosch, die zij niet kende). En Jenny ging terug naar ginder in de overtuiging dat ze Europa niet alleen had gezien, maar ook begrepen.

TEKST Guido Fonteyn

Dit mag een wat ongebruikelijke inleiding zijn voor de bespreking van alweer een nieuw boek over Bruegel^(*). Maar de wijze waarop deze Australische Jenny onze Bruegel heeft bekeken, verslonden bijna, moet ons de ogen openen voor onze rijkdom. Bruegel, dat is niet alleen het Pajottenland, Bruegel is de wereld.

‘Over Bruegel verscheen in de twintigste eeuw vrijwel elk jaar een boek.’ Dat schrijft Harold Van de Perre zelf in de inleiding van

zijn Bruegelboek. Bijna verontschuldigend voegt hij daaraan toe dat zijn boek vooral het resultaat is van zijn liefde voor Bruegel, ‘geschreven vanuit mijn (ingetoomd) enthousiasme en niet vanuit een afstandelijke wetenschappelijke invalshoek’. Naast deze ontboezeming prijkt een afbeelding van *De Toren van Babel*, die door de auteur van de volgende commentaar werd voorzien: ‘De mierenmaatschappij, in collectieve waanzin, werkt aan haar hemelgerende dromen.’ Dit is tekenend voor de werkwijze van Harold Van de Perre; hij vertrekt van het beeld, van

het afzonderlijke schilderij, van het aparte detail, waar hij steeds opnieuw verwonderd in opgaat. Dat is geen toeval, want Van de Perre schrijft niet alleen over kunst, hij is ook ontwerper van glasramen, tekenaar, aquarellist en schilder. Hij publiceerde eerder boeken over Rubens en over het beroemde altaarstuk *Het Lam Gods* van Hubert en Jan Van Eyck, maar deze Bruegel lijkt mij toch zijn meesterwerk te zijn. Dat heeft vooral te maken met zijn directe, deugddoende bewondering voor Bruegel, die door geen enkele vorm van misplaatst intellectualisme wordt ontsierd. Van de Perre erkent dat hij, zoals Paulus op weg naar Damascus, ‘van zijn paard werd gebliksemd door de kracht van het kunstwerk’. Wat verder vergelijkt hij het kijken naar een schilderij van Bruegel met het beluisteren van een cantate van Bach: ‘Al onze iconografische en cultuurhistorische reflecties verzinken in het niets.’

De schilder als reporter

‘In zijn werken is de waarheid belangrijker dan het schilderij.’ Dat zei Abraham Ortelius, cartograaf en tijdgenoot van Pieter Bruegel de Oude. En in een BBC-film over Bruegel werd gezegd: ‘Bruegel reikt verder dan Leonardo da Vinci, Michelangelo en Rafaël.

Hij is de ultieme schilder, de schilder van de werkelijkheid.' Van de Perre is het met deze uitspraken volledig eens, en omschrijft zijn visie als volgt: 'Bruegel is een schilder die niet overschat kan worden.' Misschien raakt Van de Perre middels een aantal uitspraken in zijn boek hier het genie van Bruegel zoals het nog nooit werd beschreven. Zijn kunst is geen kunst, maar de naakte schildering van de naakte waarheid in haar alledaagsheid. Dit geldt voor mens en dier. Bruegel maakt armoedige kunst. Hij heeft de rijken der aarde niet geportretteerd, maar – als een reporter – genoteerd wat hij om zich heen zag, en dat was niet alleen schoonheid, maar ook armoede en pijn. Bruegel houdt ons de spiegel van de werkelijkheid voor.

Harold Van de Perre heeft alle boeken over Bruegel gelezen. Het hoofdstuk met korte besprekingen van de theorieën van zijn voorgangers over Bruegel is zeer lezenswaard, met hier en daar een (beschaafde) sneer. Van de Perre is namelijk van mening dat teveel pogingen werden ondernomen om Bruegel te 'verklaren'. Dit leidt alleen maar naar een verkleining van ons beeld, naar teveel gespecialiseerd onderzoek. Bruegel is gewoon van alle tijden en behoeft geen detailstudies. Hij is de ultieme schilder van de werkelijkheid. Dat is ook de reden waarom de belangstelling voor Bruegel in de twintigste en eenentwintigste eeuw voortdurend is toegenomen. De werkelijkheid verandert immers niet. In die zin loopt er één lijn van *De Triomf van de Dood* naar de concentratiekampen en hedendaagse vormen van volkerenmoord. (In een laatste hoofdstuk gaat Van de Perre m.i. wat te ver met zijn hedendaagse vergelijkingen, als hij naast *De Toren van Babel* een foto plaatst van een mensenmassa op een zomers strand, of een vergelijking met alweer een detail van *De Toren van Babel* met de structuur van een goudmijn, vermoedelijk ergens in Zuid-Afrika. Dat Bruegel van alle tijden is, moest niet meer op deze nadrukkelijke wijze worden benadrukt).

Van meer belang lijkt mij de poging van Van de Perre te zijn om Bruegel in zijn tijd te situeren, en dat was geen aangename of vreedzame periode. Met Van de Perre kan instemmend worden opgemerkt dat waar schilders als Pieter Aartsen, Frans Floris en Joachim Beuckelaer ook in hun volkstaferelen een maniëristische schoonheid betrachtten, Bruegel zich manifesteerde als aan satanisch genie, of in elk geval als diegene die ook de gruwelen van zijn tijd heeft gezien. In deze zin is Bruegel de universele verteller, door Van de Perre op één lijn geplaatst met Homeros, Shakespeare, Dostojewski. We zijn hier wel zeer ver verwijderd van de Bruegel van de boerenkermessen. Van de Perre gebruikt ook een leuk woord voor de werkwijze van Bruegel: Bruegel is een 'romanschilder', of een 'boekenschilder'. Bruegel maakt 'geschilderde boeken'.

Respect voor elk levend wezen

Bij dit alles moet de technische kennis van Bruegel worden gevoegd, en dat geldt zowel voor zijn omgang met materialen als voor de wijze waarop hij dingen, mensen en dieren heeft geschilderd. Telkens weer duikt het inzicht op dat Bruegel de realiteit heeft weergegeven, en geen geïdealiseerd beeld daarvan. Zo vergelijkt Van de Perre de paarden die Bruegel schilderde met deze van Rubens. Bij Rubens zijn paarden en andere dieren geschilderd vanuit een heroïsch perspectief, als 'golfslagen in een chaotische beeldenstroom', maar meer idee dan realiteit. Bij Bruegel is een paard niet alleen een echt paard, maar is elk paard verschillend, zoals in de realiteit elk paard anders is. Bruegel respecteert elk individueel dier, zoals hij elke individuele mens respecteert. Alleen al de wijze waarop Van de Perre schrijft over de dieren op de schilderijen van Bruegel maakt dit boek kostbaar, en aandoenlijk.

Die zeer persoonlijke benadering, niet alleen vanuit kennis, maar vooral vanuit een doorleefd aanvoelen, blijkt tenslotte ook uit

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 januari een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) met als onderwerp 'Bruegel' en maak kans op een exemplaar van het boek *Bruegel. Ziener voor alle tijden*. We geven er vijf weg!

de bespreking van het zelfportret van Bruegel: tenminste, Van de Perre gaat ervan uit dat de schilder zichzelf heeft getekend in bruine inkt (blz. 43), hoewel hij op die afbeelding niet lijkt op de zeldzame bestaande of bekende schilderijen of etsen van hem die door zijn tijdgenoten werden gemaakt (zoals de ets door Dominicus Lampsonius, blz. 42). Van de Perre stoort zich niet aan die ontbrekende gelijkenis. 'Traditioneel portretteert de klassieke schilder zichzelf in een voornaam of innemende pose (...). Maar dit portret tekent Bruegel ten voeten uit. De schilder kijkt niet naar zichzelf, noch naar de toeschouwer, maar keert resoluut de rug naar beiden om de ogen alleen te richten naar het schouwtoneel van de wereld. Hij stelt zich geenszins voor als een prinselijke, welstellende of dialogerende meester, maar als een werkman-schilder in een sjofele pij met een armtierige muts op het hoofd (...). Dit is het gelaat van een schilder dat als geen ander past bij de kenmerkende natuurlijke wereld en bij de eigenzinnige fatalistische visie van Bruegel.'

Of: ook als dit Bruegel niet is, moet hij er zo hebben uitgezien. □

Info

(¹) *Bruegel. Ziener voor alle tijden*.

Harold Van de Perre.

Dauidsfonds/Leuven, 241 blz., € 49,95.

Das Genie von Bruegel, so wie es früher noch nie beschrieben wurde

'Über Bruegel erschien im zwanzigsten Jahrhundert fast jedes Jahr ein Buch.' Das schreibt Harald Van de Perre in der Einführung seines Buches *Bruegel. Ziener voor alle tijden* ('Bruegel. Seher für alle Zeiten'), das vor kurzem erschienen ist. Dennoch unterscheidet sich das Werk von Van de Perre grundsätzlich von diesen anderen Werken. Der Grund dafür ist, dass dem Buch 'meine Begeisterung und nicht etwa ein distanzierter wissenschaftlicher Blickwinkel zugrunde liegt', so Van de Perre, der nicht nur als Autor, sondern auch als bildender Künstler tätig ist. Nach Meinung von Harold Van de Perre ist Bruegel ein Maler, den man nicht überschätzen kann und der weiter reicht als Leonardo da Vinci oder Michelangelo. Er malt die nackte Wahrheit in ihrem Alltagscharakter und hält uns so einen Spiegel der Wirklichkeit vor, einer zeitlosen Wirklichkeit. In dem Sinne ist Bruegel nicht nur ein Maler, sondern auch ein universeller Erzähler, wie Homer, Shakespeare oder Dostojewski.

Het is op den duur toch goed gekomen, België is niet gebarsten. Beter gezegd: de barsten die het land altijd heeft vertoond, hebben het niet in stukken doen uiteenvallen. Nog beter gezegd: de stukken waarin het land zichzelf heeft verdeeld, zijn toch een en dezelfde legpuzzel blijven vormen. In het begin van de 21ste eeuw zag het er even slecht uit. Arrogantie botste op hardnekkigheid, provincialisme sprak meer mensen aan dan solidariteit, partijbelangen kregen voorrang op staatsmanschap. Maar nu de eeuw enkele decennia is gevorderd, speelt België in Europa opnieuw de rol van kleinduimpje die het landje op het lijf is geschreven.

TEKST Brigitte Raskin | FOTO Patrick De Spiegelaere

De tweehonderdste verjaardag van België

Ziezo, de tweehonderdste verjaardag van o dierbaar België is met veel tricolor vertoon gevierd. We kunnen de vlaggen weer opbergen en Filip en Mathilde mogen zich terugtrekken in hun paleis (althans tot de volgende, gewone, nationale feestdag). Wat vele landgenoten in zo'n koningspaar blijven zien, vind ik oubollig en folkloristisch, maar soit, ieder zijn plezier en ik het mijne. En wat *mij* deze maanden van nationaal vertoon het meest deugd heeft gedaan, is het exploreren van *Happy Birthday* op de jubileumsite B-2030. België in vogelvlucht, heerlijk scheren en duikelen was dat én kan het voortaan blijven. Het zoekplaatje à la Google Earth en de detailfoto's à la Arthus Bertrand zijn immers onuitputtelijk en worden permanent geüpdatet.

Het windmolenpark op de Thorntonbank in de Noordzee ziet er heel hoog vanboven uit als een vlucht meeuwen. Dat het in werkelijkheid een sterk staaltje van milieutechnologie is, beseffen we maar al te goed sinds België geprezen wordt als een voorbeeldige leerling in de Kyoto-klas. Het nu eenmaal overvolle landje doet er beter laat dan nooit alles aan om ecoproper en energiezuinig te zijn, kijk daar in vogelvlucht ook maar de blikkerende zonnepanelen op na, en het gematigde verkeer op de snelwegen, en de autoschaarste in de steden.

Om verder op die steden te focussen: ze zijn een lust voor het oog, zowel in hun oude glorie gerestaureerd als architecturaal ge-

moderniseerd. De Lange Wapper-brug heeft Antwerpen de allure van een wereldstad gegeven en die metamorfose – en vooral de sierlijke lijn van de brug – trekt bij het inzoomen zozeer de aandacht naar zich toe dat je over andere wereldwonderen heen kijkt. Sta me daarom toe u af te leiden van Antwerpen naar mijn geboorteplaats Aarschot, schijnbaar een stadje van niks zoals België een landje van niks is. Maar op zijn manier is Aarschot ook een kleinduimpje dat een hele weg heeft afgelegd. De 's Hertogenmolens, een uniek zestiende-eeuws bruggebouw over de Demer, zijn gerenoveerd en meteen is het hele stadje herboren. Op de detailfoto zie je mensjes langs de Demer flaneren alsof ze aan de Côte d'Azur zijn.

Zulke tafereelen zie je bovendien in heel Vlaanderen, dat welvarender dan ooit oogt en zijn rijkdom duurzaam heeft geïnvesteerd. Dat is overigens geen reden om hoog van de toren te blazen (laat staan het separatisme weer op te poken). Want ga Wallonië maar eens exploreren, wat ik met onverdeeld enthousiasme heb gedaan. Bijvoorbeeld door in Frameries, Henegouwen, zuidwestelijk onder Mons, te zoeken naar de trots behouden lifftoren van de voormalige steenkolenmijn. Die mijn werd inmiddels dertig jaar geleden door toparchitect Jean Nouvel omgetoverd tot Le Pass (of Parc d'Aventures Scientifiques) en zo wordt geleidelijk aan heel Wallonië veranderd van passé in avancé. Zie ook, extra magnifiek in bovenaanzicht, de

architecturale golf die toparchitect Calatrava in Luik liet opbollen boven het treinstation Guillemins – nota bene geen Waals en wel Belgisch erfgoed, van de nationale spoorwegen.

Op de mooiste luchtfoto zie je – tot mijn eigen verbazing, want ik zag nooit wat in het ding – het atomium by night, een omgekeerde sterrenhemel. Maar liever dan over Brussel scheer ik over de rand, zoekend naar waar ik woon, pal op de taalgrens. Die zie je welteverstaan niet, wat trouwens de grote charme is van *Happy Birthday*: de onzichtbaarheid, zeg maar de onbelangrijkheid, van wat laag-bij-de-gronds is. Ook waar daar beneden Brussel ophoudt en Vlaanderen begint, is onmogelijk te zien. Al is dat op den duur duidelijker geworden – ik verander van perspectief nu ik thuis in de rand ben beland. Wanneer was het alweer dat enkele faciliteitengemeenten naar Brussel zijn overgeheveld en dat tegelijk de faciliteiten zijn opgeheven? In 2010 à 2012? Zoets ja, en niet op een precieze datum maar geleidelijk aan. We kunnen (achteraf bekeken en veel politiek gedoe samenvattend) zeggen dat het vanzelf is gegaan en dat de tijd het heeft gedaan.

De hele viering B-2030 was een succes. Lang zal België leven, in de gloria! □

Bijeneter (foto: François van Bauwel)

Van huizen & tuinen

Tijgerspin (foto: Marcel Bex)

Klimaatverandering in de achtertuin

De milieuvereniging Natuurpunt is enkele maanden geleden gestart met de Natuurkalender, een project waarbij iedereen de gevolgen van de klimaatverandering kan gadeslaan in de eigen achtertuin.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Natuurpunt

De Natuurkalender is een online databank die de effecten van klimaatverandering op de jaarlijks terugkerende verschijnselen in de natuur in kaart wil brengen. Voorbeelden daarvan zijn het moment van bloei, bladontplooiing en bladval bij planten, de start van vogeltrek en het verschijnen van vlinders en andere insecten. Dit zijn gebeurtenissen die sterk van het weer afhankelijk zijn en die door iedereen elke dag 'in de achtertuin' bekeken kunnen worden.

'Via de studie van die jaarlijks terugkerende verschijnselen in de natuur, of met een geleerd woord de fenologie, hopen we wat te leren over hoe de natuur reageert op het klimaat', zegt de Wageningse onderzoeker Arnold van Vliet die de Natuurkalender zes jaar geleden in Nederland lanceerde. 'Door jaar na jaar te noteren wanneer die fenomenen zich voordoen, kunnen wij bijvoorbeeld zien wat er gebeurt wanneer een winter minder vorstdagen heeft gehad. Wij bestuderen dus niet de klimaatverandering zelf, wel het effect hiervan op de natuur.'

Elk jaar anders

De timing van de fenofasen is erg belangrijk. Hiermee worden onder andere de lengte van het groeiseizoen en het pollenseizoen

bepaald. Ook het moment waarop ziekten en plagen zoals insecten en schimmels tot ontwikkeling komen, wordt in veel gevallen sterk door klimaatsfactoren bepaald.

De beschikbaarheid van voedsel hangt samen met die fenofasen: veel insecten leven van plantaardig materiaal, veel andere dieren leven van insecten. Vers blad is pas voorhanden wanneer de bladknoppen van bomen en struiken open gaan. Ook het optreden van vorstschade aan bomen houdt verband met de timing van het proces van knopvorming.

Deze momenten variëren en zijn van jaar tot jaar verschillend. Na een warm, nat voorjaar kan het groeiseizoen bijvoorbeeld een maand eerder beginnen dan na een koud voorjaar.

Voor iedereen

Iedereen die een tuin of terras heeft en die een paar planten en/of diersoorten kan herkennen, kan meedoen. Om de Natuurkalender voor een brede groep van mensen toegankelijk te maken, werd een beperkt aantal gemakkelijk te herkennen planten, vogels en insecten gekozen. Iedereen mag zelf kiezen hoeveel en welke soorten men in de gaten houdt. Het gaat onder meer om sneeuwklonje, forsythia, okkernoot, paardenkastanje, braambes, lijsterbes en meidoorn, Citroen-

vlinder en Oranjetipje, Boeren- en Gierzwaluw, Koekoek, Ooievaar en egel.

Om mee te doen volstaat het om je te registreren op de website van de Natuurkalender (www.natuur-kalender.be) en je waarnemingen regelmatig door te geven. Al die gegevens worden verwerkt in kaartjes en grafieken zodat iedereen via de website de evolutie van de verschillende soorten planten, vogels en vlinders kan volgen.

Vogels observeren

Natuurpunt verzamelt sinds enkele jaren ook waarnemingen van vogels die tijdens de wintermaanden de voederplaatsen in tuinen en op terrassen bezoeken. Op die manier hoopt men een beter beeld te krijgen van de vogels in de Vlaamse tuinen. Uit de resultaten sinds 2000 blijkt bijvoorbeeld dat kauw en Turkse tortel jaarlijks in aantal toenemen, dat de vinken het moeilijk hebben, maar dat de huismus floreert. Een andere opvallende vaststelling is dat heel wat trekvogels gemiddeld een week vroeger aankomen in vergelijking met 20 jaar geleden.

Om mee te doen moet je wekelijks op een speciaal formulier aanduiden welke en hoeveel vogels je hebt gezien en dit formulier mailen naar Natuurpunt. Het formulier en een folder met foto's van de 24 talrijkste soorten kan worden gedownload op de website www.natuurpunt.be.

Op 2 en 3 februari ten slotte is er een nationaal vogeltelweekend. Dat weekend worden zowel in Vlaanderen als in Wallonië tuinvogels geteld. Zo wil men een goed beeld krijgen hoe de vogelpopulatie in een gemiddelde Vlaamse en Waalse tuin eruit ziet. □

© Yves Adams

Domein Drie Fonteinen in Vilvoorde

Een brok natuur met allure

3 juni 2007 was een memorabele dag voor het domein Drie Fonteinen in Vilvoorde. Toen werden de gerestaureerde Franse tuin en het bomenwandelpad officieel ingehuldigd door onder meer toenmalig minister van Leefmilieu Kris Peeters en toenmalig burgemeester Jean-Luc Dehaene. Het domein heeft een enorme aantrekkingskracht op allerlei zachte recreanten die hier op hun eigen manier komen verpozen. Het is dan ook de moeite waard om eens na te gaan wat dit vijftig hectare grote gebied zoal aan ‘natuurlijkheid’ te bieden heeft. Het domein ligt tussen het Zeekanaal (Brusselse Steenweg), de Grote ring rond Brussel, de Blaesenbergweg en de Koningslosteenweg. De hoofdingang bevindt zich aan de Brusselse Steenweg, waar je rechts de grote atletiekpiste vindt en links het park.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto en Filip Claessens

Het bomenwandelpad ligt rond de centraal gelegen ‘Groene Vallei’, een immense grasvlakte waar je niet naast kunt kijken. Daar heeft de beheerder, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) 34 naamplaatjes aangebracht op de inheemse en exotische boomsoorten. Het gaat onder meer om de gewone en Noordse esdoorn, witte paardenkastanje, Westerse

levensboom, gewone plataan, bruine beuk, hangende zilverlinde, Oostenrijkse den, Kaukasische vleugelnoot, steeliep, moseik, Japanse lijsterbes, elsbes en Chinese honingboom. Dat zijn er dus heel wat, en je kunt de bomen van heel nabij bekijken en betasten.

In het domein staan een paar kolossale platanen waar je niet naast kunt kijken; de dikste heeft een stamomtrek van 630 centimeter, een tweede volgt met zestig centime-

ter minder. Er staat ook een canadapopulier met een omtrek van 405 centimeter, een witte paardenkastanje van 343 centimeter, een Noordse esdoorn van 363 centimeter, een bruine beuk van 512 centimeter, om nog maar te zwijgen over de ‘kleinere’ broertjes die hier groeien. In de buurt van de Koningslosteenweg en de sportinfrastructuur staan enkele oude, gladde iepen die de gevreesde iepenziekte tot hertoe te slim af waren. Deze

iepenziekte is een schimmelziekte waar de boom uiteindelijk aan tenondergaat en die wordt overgedragen door de iepenspintkever. Meer dan negentig procent van de Vlaamse iepen die ouder zijn dan twintig jaar is erdoor aangetast. Doorgedreven onderzoek en selectie naar minder gevoelige rassen hebben tot hiertoe nog geen soelaas gebracht.

Imposante dreven

De meest voorkomende boomsoort in het park is ongetwijfeld de gewone esdoorn die in natuurmiddens bestempeld wordt als 'agressief'. Dat komt omdat de boom andere soorten verdringt doordat de zaden gemakkelijk opschieten en de bodem met jonge scheuten bedekken waardoor andere soorten geen kans krijgen zich te vestigen. Dat fenomeen is in Drie Fonteinen duidelijk te zien.

In het domein bevinden zich ook twee imposante dreven. Als je op de vierkante betonsokkel staat waar vroeger het parkkasteel stond, aan het uiteinde van de Franse tuin, zie je een rij prachtige bruine beuken aan beide zijden van het centrale grasplein. Als je verder loopt in de richting van de gebouwen van VTM, passeer je een brug over een diepe, holle weg. Van daar af wordt de nog bredere grasvlakte omzoomd door twee rijen statige, witte paardenkastanjes. Het zijn allebei overblijfselen uit vroegere tijden toen die bomen werden aangeplant om de grootsheid van dit particuliere eigendom te onderstrepen.

De moerascipressen, die oorspronkelijk uit Noord-Amerika komen, hebben hier slechts heel korte ademhalingswortels, in tegenstelling tot de exemplaren in de nabije Nationale Plantentuin van Meise met wortels die tot meer dan een meter boven het maaiveld uitsteken. Ze dienen om de boom van lucht te voorzien in een waterrijk of vochtig leefmilieu. Waarschijnlijk blijft de groei in Drie Fonteinen wat achterwege omdat de wortels daar volledig op het droge staan, en dus geen bijkomende ademhaling nodig hebben. Maar het kan ook zijn dat ze mee worden afgemaaid met het gazongras dat hier op regelmatige tijdstippen wordt gekortwiekt... De moerascipressen staan op de oever van de vijver, grenzend aan de Brusselse Steenweg en de Lenterik. Je kunt ze niet missen, want ze prijken boven de andere bomen uit en hebben een uniek, slank silhouet. Hun zachte naalden vallen in de winter af en verschijnen weer in de late lente.

Als je de bomenwandeling maakt, kom je ook heel wat voor mens en dier giftige taxusbomen tegen die zowat overal in Vlaanderen groeien. Hij is bij ons nergens inheems, wel op enkele plaatsen in Wallonië. De onopval-

lende bloemen ontluiken in maart-april, de giftige helrode vruchten verschijnen omstreeks september.

Kleurige muur

De bomen mogen dan al de show stelen, maar in het domein tref je nog heel wat andere begroeiing aan die de moeite van het bekijken meer dan waard is. Waar nu de dierenweide is aangelegd, een paar tientallen meter ten noorden van de Brasserie of de lokale taverne, staat een oude bakstenen tuinmuur die onlangs werd ontdaan van woekerplanten. Het valt al van ver op dat de bakstenen niet overal even rood zijn, en op veel plaatsen groen of geel zijn gekleurd. Onderzoek heeft uitgewezen dat die verkleuring wordt veroorzaakt door verschillende korstmossoorten die heel prominent aanwezig zijn in de vorm van grote plakken. Het gele dooiermos is ongetwijfeld overheersend, maar daartussen groeien nog vele andere soorten waarvan ik je de namen bespaar. Met de erg goede *Veldgids Korstmossen* (van Herk en Aptroot) van Uitgeverij KNNV uit 2004 (ISBN 948-90-5011-175-1) kun je proberen de soorten op naam te brengen, al heb je daarvoor wel wat geduld nodig want zo makkelijk is het ook weer niet. Bladmossen vind je hier ook, en wel in de vorm van het gewone muurmos of muursterretje en het muisjesmos. Daartussen zie je allerlei soorten kleine ongewervelden kruipen, zoals verschillende soorten springstaarten, snuitkevers, spinnen en dergelijke. De muur wordt ook bevolkt door verschillende soorten slakken. De lange, smalle soort van ongeveer één centimeter lang, met de typisch gedraaide schelpjes, is de gewone regenslak die je vooral ziet op-

duiken bij nat weer. Dan hangen ze soms met honderden tegelijk aan de muur, blijkbaar genietend van de vochtige omstandigheden.

Kleine blauwe schicht

Met wat geluk zie je wel eens een kleine blauwe schicht over de visvijver vliegen. Dat is het ijsvogeltje dat graag vertoeft in de nabijheid van visrijk water. Je ziet het vaak in een rechthoekige, lage vlucht, ofwel zit het geduldig van op een overhangende tak in het water te turen. De ijsvogel vangt meestal kleine of jonge visjes omdat hij de grotere exemplaren niet meester kan met zijn klein postuur. Onderschat zijn bek echter niet, want dat is een geducht en trefzeker wapen voor wie er kennis mee maakt, in casu de prooien die het meestal niet meer kunnen navertellen. Het is één van onze mooiste inheemse vogels die het dankzij de voorbije zachte winters erg goed doet in Vlaanderen. Als er ooit nog een strenge winter komt waardoor veel open water dichtvriest, dan is de kans groot dat tot negentig procent van de populatie sterft van honger. Gelukkig gebeurt het herstel meestal redelijk vlot omdat de soort het aantal gelegde eieren 'reguleert' in functie van de leefomstandigheden. Als er weinig ijsvogels zijn, legt een koppel tot twaalf eitjes, op voorwaarde dat er voldoende vissen in de nabijheid zijn. Bij hoge ijsvogelconcentraties kan het aantal eitjes dalen tot gemiddeld vier stuks. Aan zo'n efficiënte voortplanting kunnen wij nog een puntje zuigen!

De jongste jaren is er een nieuwe plant opgedoken zowel in het domein Drie Fonteinen als elders in Vlaanderen. Het gaat om de oorspronkelijk in Zuid-Oost Azië voorkomende schijn-aardbei die je gemakkelijk herkent aan de typische bladeren van een gewone aardbeiplant. Deze schijnsoort heeft evenwel gele in plaats van witte bloemen, terwijl de rode schijnvrucht waterig tot zelfs wat onaangenaam smaakt. Een eerste bloei komt al voor in mei-juni, en dikwijls volgt een tweede in september-oktober. Het is ongelooflijk hoe snel deze overblijvende, bodembedekkende plant zich uitbreidt door middel van uitlopers. Ook in dat opzicht is er dus een verwantschap met onze gekweekte variant, en met de wilde bos-aardbei die een echte delicatess is. Op een paar jaar tijd kan de schijn-aardbei vele vierkante meter bodem bedekken en andere plantensoorten verdringen.

Zelf op ontdekking

Dit is een veeleer beknopt overzicht van de 'natuur' die je in de Drie Fonteinen kunt tegenkomen. Maar er is nog veel meer moois te zien dat je ongetwijfeld zelf zult ontdekken als je hier eens komt verpozen. □

RESTAURANDT

Zoals de burgemeester vroeger at

Guy Brillard heeft twee passies: volleyballen en koken. Tijdens zijn jongere jaren speelde hij in de eerste nationale bij volleybalclub Ruisbroek. Topsport combineerde hij met een fulltime job in een delicatessenzaak. Maar toen zijn volleybalcarrière was afgelopen, zocht hij naar een nieuwe uitdaging.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Omdat het openen van een restaurant toch risico's inhoudt, besloten Guy en zijn vrouw Sonia eerst enkele jaren ervaring op te doen in *Het Brouwershof* in Haacht. 'Het restaurant daar is verbonden aan brouwerij Primus. We beheerden de zaak vijf jaar lang maar werden geen eigenaar. Zo leerden we de knepen van het vak kennen zonder onze broek te scheuren.' Na vijf jaar durfde het echtpaar dan toch de stap te zetten. 'Mijn moeder verhuisde naar een serviceflat en mijn ouderlijk huis in Ruisbroek kwam leeg te staan. Lang hebben we er niet over moeten nadenken: het was de perfecte locatie voor een mooi restaurant.'

Grootouders en kleinkinderen

Het restaurant werd genoemd naar Guy's vader, die de laatste burgemeester van Ruisbroek was. *De Mayeur*, dialect voor 'de burgemeester', bestaat ondertussen al acht jaar. Bij het binnenkomen van de gezellige fermette zie je oude foto's ophangen met hoogtepunten uit het burgemeesterschap. We bezoeken het restaurant op een koude zondagavond. Grootouders en ouders met of zonder kleinkinderen vullen enkele tafels. Na ons komen nog enkele oudere echtparen binnen. Wij, twee jonge meiden, vallen duidelijk uit de

toon. 'De gemiddelde leeftijd ligt inderdaad vrij hoog, vooral tijdens het weekend', beaamt Guy. 'Dat komt omdat we voornamelijk traditionele gerechten serveren.'

Op de uitgebreide kaart staan onder meer stoofpotjes van konijn, paling in 't groen, ossentong in Madeirasaus ... Vernieuwing hoef je hier niet te verwachten, maar dat is ook niet de bedoeling. De suggesties nemen evenveel plaats in als de vaste menukaart. 'De vaste kaart is er het hele jaar door, de sugges-

'Vernieuwing hoef je hier niet te verwachten, maar dat is ook niet de bedoeling'

ties passen we per seizoen aan. Zo staan er tijdens de zomer veel groenten op het menu en is er wild in de herfstmaanden. Vanaf april kun je bij ons ook terecht voor asperges. Die halen we rechtstreeks bij de teler in Keerbergen.' Om ons op te warmen kiezen we voor de soep van de dag: pompoensoep (€ 5). De ober serveert ze uit een dampend pannetje. De smaak is uitstekend, maar een tweede portie die wordt aangeboden, slaan we toch

maar af, want een lichte soep was het niet met de stukjes pompoen erin en het hoofdgerecht komt er nog aan.

Voldaan zonder dessert

Aan de overkant verschijnen 'Scampi 'Black-tiger' met appel, ananas en kerrie' (€ 17). Eigenlijk staat het gerecht bij de voorgerechten, maar daar wordt niet moeilijk over gedaan. Je kunt desgewenst zelfs nog extra stukjes scampi verkrijgen. De scampi zijn lekker en de kerriesaus is zacht. Mijn tafelenote heeft alleen spijt van haar keuze voor nogal harde ciabatta brood, rijst had waarschijnlijk beter smaakt bij dit gerecht.

Ik heb een 'Gratin van kabeljauw met prei, champignons en garnaltjes' (€ 21) gekozen. De vis wordt geserveerd met enkele toefjes puree. Alles is mooi opgediend op een bord in de vorm van een Sint-Jakobsschelp. Attent wijst de ober me erop dat het bord heet is en dat ik dus moet oppassen. Het is een geslaagd wintergerecht, wel wat zwaar en waarin de kaassaus overheerst, maar dat heb je nu eenmaal met een gratin. Ik drink er een fris glas witte wijn bij.

Na het hoofdgerecht zijn we zo voldaan, dat we geen fut meer hebben om een blik te werpen op de dessertkaart. Er is duidelijk nog een publiek voor de traditionele keuken van *De Mayeur*, maar onze magen moesten zich toch aan deze zware gerechten aanpassen. □

Info

De Mayeur, Fabriekstraat 339,
1601 Ruisbroek, 02-331 52 61
Gesloten op dinsdag,
woensdag en zaterdagmiddag
Geen website

Therapie in de manege

Paarden tillen mensen over hun beperking

De vzw The Healing Horse uit Tervuren startte enkele jaren geleden met een voor onze regio unieke therapie ten behoeve van kinderen en volwassenen met een handicap. In deze hippotherapie spelen speciaal opgeleide paarden een belangrijke rol.

TEKST Willy Fluyt | FOTO Filip Claessens

Het idee kwam van Sonia Philips die als verpleegkundige-opvoedster werkt in een therapeutisch dagverblijf voor gehandicapte kinderen. 'Tijdens een uitstapje naar een manege viel ons de wederzijdse aantrekkingskracht op tussen de kinderen en de paarden. Ik heb daarover eerst meer informatie gezocht en vervolgens heb ik een speciale opleiding over equi- en hippotherapie gevolgd aan de Arteveldehogeschool in Gent. Na haar opleiding begon Sonia Philips samen met de vrijwilligers Marianne Ide en Koen Nootens met eerste rit-ten en stichtte het drietal de vzw The Healing Horse. Die beschikt momenteel over drie paarden en heeft twee therapeuten in dienst om de therapeutische sessies voor de gehandicapte kinderen en volwassenen te verzorgen. Een heel team van vrijwilligers steekt daarbij een handje toe.

Wederzijds vertrouwen

De sessies in een Wezembeekse manege beginnen telkens met een opwarmingsmoment. De begeleiders stappen rondjes met de paarden en laten hen de basisbewegingen zoals stoppen, vertrekken en achteruitgaan uitvoeren. Het is er muisstil want de bevelen worden niet mondeling maar via lichaamstaal aan de paarden doorgegeven. Ondertussen zitten de gehandicapte kinderen gespannen toe te kijken want ze weten maar al te goed dat zij straks een van de dieren mogen berijden. Begeleider Koen Nootens komt langzaam met een paard heel dicht tot bij één

van de kinderen. Je moet geen deskundige zijn om te zien dat er tussen die twee vonken overslaan. Als de kinderen uiteindelijk op de paarden zitten en samen met twee of drie begeleiders aan de rondjes beginnen, zie je duidelijk hoe ze daarvan genieten. 'Over de helende werking van dergelijke oefeningen wordt meer en meer onderzoek gedaan', vertelt Marianne Ide. 'Het is bijvoorbeeld heel belangrijk dat het kind contact heeft met het paard en voelt dat zo wederzijds vertrouwen groeit. We merken ook dat een paard voelt dat het een ruiter met een beperking op z'n rug heeft. Als die wat scheef zit, probeert het paard die houding te corrigeren waardoor de motoriek van het kind verbetert. Dankzij deze oefeningen is één van de kinderen volgens ons zelfs beter beginnen te lopen.'

Heilzaam voor mens en dier

De paarden die voor de hippotherapie worden ingezet, krijgen een speciale opleiding die hen veel evenwichtiger en ontvankelijker maakt voor dit werk. De dieren die de vzw The Healing Horse gebruikt, zijn in de leer geweest bij paardencoach Jossy Reynvoet uit Wiemesmeer. Hij gebruikt de natural horsemanship-methode en die dragen de paarden hun hele leven mee. De dieren krijgen bijvoorbeeld geen hoefijzers en dragen nooit een bit waarmee paarden doorgaans in toom worden gehouden. De zware halster is vervangen door een touw. 'Onze paarden staan ook altijd op een wei en nooit in een stal. Een paard is een kuddedier. Je mag dus best een

hengst met een paar merries en enkele veulens en ruinen op een wei samenzetten. In zo'n familieverband voelen de dieren zich het best', legt Marianne Ide van The Healing Horse uit.

De dieren krijgen nooit krachtvoer. Op het paardenmenu staan alleen gras, hooi en wortelen. De mensen van The Healing Horse zijn voortdurend op zoek naar elementen die de relatie tussen mens en paard kunnen verbeteren. Dat die relatie niet alleen voor het paard, maar zeker ook voor de mens heilzaam kan zijn, staat volgens Marianne Ide als een paal boven water, en de resultaten van de hippotherapie lijken dat alvast te bevestigen. Niet verwonderlijk dus dat de belangstelling van deze unieke therapie almaar toeneemt. Om zoveel mogelijk mensen met een beperking te kunnen helpen, is de vzw Healing Horse op zoek naar vrijwilligers die onder meer een handje willen toesteken bij de sessies in de manege. □

Info

! www.thehealinghorse.be

De voorstad groeit

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeř zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. RandKrant presenteert elke maand een van die 1500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeř

En opmerkelijk gegeven in het fotoboek *Rand in Zicht* is wel de alomtegenwoordigheid van Brussel. Zelfs op foto's van het kasteel van Beersel, van de kerk van Alseberg, van de kerktorens van Oudenaken, Brussegem en Overijse duikt Brussel op aan de horizon. Je ziet de dorpjes liggen, de koeien in de weiden, het heuvelende landschap, de lappendeken van akkers in vele kleuren, kleine en grote stukken bos, maar overall schemert in de verte Brussel door.

Web rond Brussel

Of men het nu wil of niet, ook ruimtelijk is Brussel zeer aanwezig in de rand. Dat kan moeilijk anders. In *Het kleine Lexicon van het Vlaamse (Architectuur-) Landschap* uit 2003 schrijft stedenbouwkundige Michael Ryckewaert dat 'alles wat zich (rond Brussel) bevindt, op een of andere manier perifeer is, afhankelijk van de stad, verbonden met de stad'. De planingsconcepten in het noorden en het zuiden van het land bevestigen dit alleen maar: leg de Vlaamse Ruit samen met de Waalse Driehoek, verbind de uiterste punten en je krijgt een web rondom Brussel. Er zijn bijvoorbeeld de tientallen autosnel- en invalswegen naar Brussel die sommige dorpen letterlijk in tweeën snijden, en er is de ring die bijna overal te zien of

te horen is. Er zijn de tientallen industrie- en bedrijventerreinen en de honderden kantoorgebouwen die als metropolitane fragmenten zijn uitgedijd over de rand. Er is de luchthaven van Zaventem die zonder de nabijheid van Brussel niet zou bestaan.

Er zijn de tientallen chique verkavelingen en exclusieve villawijken die zich her en der in de rand genesteld hebben. Er zijn ook de golfterreinen en sportcomplexen die haast exclusief zijn aangewezen op een 'Brussels' publiek.

Op zich zijn dat allemaal normale en zelfs onvermijdelijke ontwikkelingen, fenomenen van suburbanisatie die kenmerkend zijn voor elke grote stad. Rond Brussel ligt dat echter allemaal iets ingewikkelder en veel gevoeliger. De grenzen van Brussel zijn nu eenmaal niet zomaar stadsgrenzen. Het zijn ook politieke grenzen. Maar hoe strak die politieke grenzen op papier ook zijn, op het terrein zijn ze heel rafelig geworden. Wie vanuit Brussel naar Sint-Stevens-Woluwe, Ruisbroek, Dilbeek, Zellik of Diegem rijdt, merkt nauwelijks een verschil. Van een gordel van smaragd of van een Vlaams-Brabantse groene gordel rond Brussel is vanuit de lucht weinig te merken, zoals Guido Fonteyn aanstipt in zijn inleiding bij *Rand in Zicht*. De bedrijventerreinen, winkelcentra, sportcomplexen en

appartementenblokken aan beide kanten van de 'grens' lopen onzichtbaar in elkaar over. Met enige overdrijving zou men kunnen zeggen dat tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Vlaamse rand een soort 'tussenland' is ontstaan, niet echt stad maar ook geen platteland meer, een 'rommelring' waar het ruimtelijk beleid het loodje heeft gelegd en de ruimtelijke ordening beperkt lijkt tot een optelsom van privé investeringen. Met als resultaat bijvoorbeeld het soort suburbane appartementenblokkencomplexen zoals op bijgaande foto in Dilbeek. Zo vindt men er tientallen in dat 'tussenland'. Is dat de toekomst van wonen in de rand, 'een groene omgeving, vlak bij Brussel, maar toch rustig' ...? Is dat de toekomst van de Groene Gordel die 'de Belgische en Vlaamse hoofdstad Brussel omarmt' en waar 'tientallen prachtige parken en tuinen bloeien'?

© vzw 'de Rand'

Planologische misvatting

Dat dit geen overbodige vragen zijn, blijkt uit de huidige controverse rond de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel (vsgb). Ondanks de bepalingen in het Vlaams regeerakkoord ('Wij zullen er over waken dat in het ruimtelijk ordeningsbeleid een halt wordt toegeroepen aan het onverantwoord aansnijden van open ruimte en de sluipende uitbreiding van Brussel') en de sus-sende woorden van minister Vandenbroucke ('We moeten hierbij zeer behoedzaam te werk gaan, doch steeds in het besef dat in dit gebied, naast het belang van de open ruimte, ook een aantal maatschappelijke behoeften moeten worden ingevuld waarbij echter de eigenheid van het gebied steeds centraal moet staan'), vinden sommigen dat dit vsgb een planologische misvatting is bij de conceptie van het Ruimtelijke Structuurplan

Vlaanderen (rsv) en daarom principieel moet worden verworpen en vervangen door het 'Groene Gordel'-concept uit de vroegere gewestplannen. Zij vrezen met name dat het vsgb het verstedelijkingsproces (en dus ook het verfransingsproces) alleen maar zal versnellen. Maar ook dat Groene Gordel-concept heeft de 'rafelranden', het ontstaan van dat 'tussenland', niet kunnen voorkomen.

Grijze grenzen of groene poorten

Los van de discussie over de grenzen van het vsgb lijkt het mij dringend nodig om ook over de inhoud van dat vsgb (en andere tussenlanden) te praten. Niet alleen kwantitatief (hoeveel ha nieuwe bedrijfsterreinen, hoeveel nieuwe woningen, ...) maar ook kwalitatief. Bijvoorbeeld over de ruimtelijke inplanting van die bedrijfsterreinen en die woningen, over vormen van 'nieuwe stede-

lijkheid' en nieuwe vormen van groepswo-ningbouw, over het belang van de publieke ruimte in deze 'overgangsgebieden', en hoe men van die 'tussenlanden' geen grijze grenzen maar groene poorten kan maken. □

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 januari een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) met als onderwerp 'Rand in Zicht' en maak kans op een exemplaar van het boek *Rand in Zicht*. We geven er opnieuw vijf weg!

De voorzitter is een Deen

Svend Jakobsen en zijn gezin verhuisden 20 jaar geleden van Denemarken naar België. 'Het was niet de bedoeling dat we hier lang zouden blijven, maar dat is anders uitgedraaid.'

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

De beslissing om te verhuizen werd in een mum van tijd genomen en binnen een paar weken was heel hun hebben en houden ingepakt en naar hier verscheept. 'We moesten heel snel een huis zoeken en toen we er eenmaal woonden, stelden we tot onze verrassing vast dat we aan de Waalse kant van de taalgrens waren terechtgekomen', lacht Svend. Later ging het gezin in Dworp wonen. 'We wilden in dezelfde streek blijven omdat ik in Brussel werk en we deze omgeving ondertussen al wat kenden. Bovendien is mijn vrouw Nederlandse, dus was de keuze voor Vlaanderen logischer.'

Luisteren

'Mijn vrouw en ik hebben elkaar als studenten in Frankrijk ontmoet. We hebben eerst ruim tien jaar in Denemarken gewoond. Daar heb ik wel een en ander van het Nederlands opgepikt, maar omdat ik het toen nog niet echt nodig had, vlotte het niet zo. Eenmaal in België ging het sneller. Ik heb het Nederlands voornamelijk geleerd door er veel naar te luisteren en het dan meteen zelf te gebruiken. Dat lijkt me ook de beste manier.' Nederlands schrijven heeft een tijd langer geduurd. 'Dat krijg ik eigenlijk nu pas goed onder de knie omdat ik als voorzitter van de plaatselijke Lionsclub ben verkozen en allerhande documenten moet kunnen uitschrijven.'

Cobra-gezin

Svend Jakobsen noemt zijn gezin een 'echt Cobra-gezin'. De experimentele schildersbeweging Cobra, opgericht in 1948, ontleende haar naam aan de drie Europese hoofdsteden waar haar leden vandaan kwamen: Kopenhagen, Brussel en Amsterdam. 'Ik ben van Kopenhagen, mijn vrouw van Amsterdam en

we wonen in de buurt van Brussel', verklaart Jakobsen.

'Vroeger spraken we thuis Deens met elkaar, maar momenteel weten we eigenlijk niet meer zo goed wat we spreken. Onze oudste kinderen zijn nog een tijdje in Denemarken naar school geweest, maar de jongste is meteen in het Nederlandstalig kleuteronderwijs terechtgekomen. Vanaf dat moment weigerde hij nog Deens te spreken, wat soms voor grappige situaties zorgde. Als we onderling Deens babbelden, wisten de mensen hier al niet goed wat ze ervan moesten maken. Als dan temidden van die vreemde klanken zo'n kleine jongen opeens in het Nederlands begon, waren ze helemaal het noorden kwijt. Nu gebruiken we beide talen door elkaar. Bepaalde uitdrukkingen en woorden liggen je nu eenmaal beter in de ene dan in de andere taal.'

Svend Jakobsen vindt het een beetje jammer dat hij pas zo laat in zijn leven met het Nederlands in aanraking is gekomen. 'Als je op volwassen leeftijd met een taal begint, raak je je accent nooit meer kwijt.' Maar voor de rest lukt het meer dan prima. 'Voor Denen is Nederlands niet al te moeilijk. Beide talen horen tot dezelfde familie. Een Deenstalige

kan zich bijvoorbeeld behoorlijk uit de slag trekken als je hem of haar in een Nederlands-talige supermarkt dropt. Door de aanduidingen te lezen, weet je meestal al vrij goed waar je moet zijn voor een of ander artikel.'

Inburgeren

Een viertal jaar geleden sloot Svend Jakobsen zich aan bij de Lionsclub van Beersel en Sint-Genesius-Rode. 'Een prachtige manier om in te burgeren', vindt hij. 'Plaatselijke verenigingen brengen je in contact met de lokale bevolking. Sportclubs idem. Breng je je kinderen naar de voetbalclub, dan raak je in de kantine gegarandeerd aan de praat met andere ouders.'

Svend Jakobsen woont graag in Dworp. 'Kort bij Brussel en toch erg groen. Ideaal voor iemand die houdt van wandelen en tuinieren, zoals ik.' Ik vraag hem wat de grootste verschillen en overeenkomsten tussen de twee landen zijn. 'Denemarken en België zijn allebei klein, plat en je betaalt er veel belastingen', lacht hij. 'Het grootste verschil is het water. In België staat iedereen bij mooi weer uren in de file om naar dat kleine reepje Noordzee te rijden, terwijl in Denemarken niemand ver van de kust woont.' □

Der Vorsitzende ist ein Däne

Svend Jakobsen zog vor 20 Jahren zusammen mit seiner Frau und seinen Kindern von Dänemark nach Belgien um. Die Familie wohnt jetzt in Dworp. 'In der direkten Nähe von Brüssel, und dennoch im Grünen. Ideal für jemand wie ich, der das Spaziergehen und das Gärtnern liebt.' Vor etwa vier Jahren trat Svend Jakobsen dem Lionsclub von Beersel und Sint-Genesius-Rode bei. 'Ideal, wenn man sich einleben will', so meint er. 'Lokale Vereinigungen bringen einen mit der lokalen Bevölkerung in Kontakt. Dasselbe gilt für Sportvereine. Wenn man die Kinder zum Fußballverein bringt, kommt man in der Kantine garantiert mit anderen Eltern ins Gespräch.'